

LAISVOJI LIETUVA

Lietuvių savaitraštis
Lėidžia Lietuvos
Atgimimo Sąjūdį
3157 So. Emerald Ave.
Chicago 16, Ill.
Victory 2-4372.

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

Laisvoji Lietuva

FREE LITHUANIA

Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian
Regeneration Association
3157 So. Emerald Ave.
Chicago 16, Ill.
Victory 2-4372.

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

IX metal.

Kaina 10 c.

Ketvirtadienis, gegužės (May) 13 d. 1954 m.

Kaina 10 c.

Nr. 19 (192)

DR. JONAS ADOMAVIČIUS

NE KRISTUS, NE MOČIUTĖ, BET DOLERIS

Ne tau, tėve maitintojau, di-
džiutos gerai suaugusiais vai-
kais senų dienų šiam krašte su-
laukus! Ne tau, močiute sengal-
vėle, džiaugtis anūkėlius glamo-
nėjant! Ne jums, gimdytojai, ra-
mioj vaikų globoj su kaimynais
besinėkučiuojant čia praleistas
dienas prisiminti! Niekas, juk,
čia senu fordu nevazinėja — nie-
kas taip pat čia senam vietas ne-
užleidi, retas jam benusiųspos,
o kur tu čia rasi dar tokį "atsi-
kėlį", kuris seno šnekos klausytų
bei jo patarimų klausytų?!

Stebuklas būtų, jei tu, gimdy-
tojau, išgirstum savo vaiką kal-
bant: "Gana pavargai, nuilsai,
kol mane užauginau — dabar aš
tavimi rūpinsiuos ir tau nieko
netruks...". Deja, šiandieninius
stebuklus tik monelinkai skai-
čiuoja. o jūs, gimdytojai, girdit
vieną ir tą patį: "Aš ištekėjus,
vyras tavęs nemori, nors tau jakis
ir nepasako. Be to, aš, kaip ži-
nai, turiu tris mažus — kur aš
tave, motin, patalpinsiu šėsių
kambarių bute!? Kol savo namo
neturėjom — susispaudė gyvenome,
buvo kas kita — ten ir tri-
juose visi išsitemk. Dabar jau
moderniškai rengiamės gyventi
— nieko seno savam name muta-
rēm nelaikyti. Pati matai, kad
Rosemary nori pianino, George
traukinio, o tas Fritz geriau ne-
valgy, jei pirm su šunim neišbi-
bučiuos. Negi aš savo vaikus ba-
du marinsiu ar savo naujo namo
vidaus įrengimo stilių gadinisiu
tave taip senovišką pasilaikydama!

Kad ir kaip galvą sukome, vis
vien tau vietos, o motin, kaip pati
matai, naujam name nesuradom.
Vyro bosas niekad jo nepaaukš-
tintų tarnyboj, jei atėjus į "Tea
Party" tave seną užtikty ir mus
lietuviais esant sužinotų. Sorry,
mama, bet kitaip neišsina...

...Ko jau čia žlumbi tuoj —
ne aš pirma, ne aš paskutinė taip
motinai savai kalbu — juk veik
visi kaimynai savus tėvus iš nuo-
savų namų iškraustė: vienas be-
protamin, kitus prieglaudom, tre-
čius į poilsio namus ar dar kur
kitur iškišo. Tu kaimynus ten
sutiksi ir prisinėkėsi su jais ik
valiai... — Rasi, rasi ir koplyčią
ten, ir lietuvis kunigas atvažiuos
net į metus sykį. Be to, ir aš prieš
šventes, ištrūkdama, nuo vyro pa-
sikavodama, tave aplankysiu... aš
tau kugelio atnešiu...

Motina, sąsaras rydama,
savo dukterį teisinga

Še tau, motin, ir paguoda, į ku-
rią tu turi pilną teisę! Tu trokš-
te trokšti dukters šypsni, meil-
laus žodžio, o ji tau — motinai
meilės nė atomo dydžio trupinėlio
neparodo. Vargu kas gali tave,
motin, šioj žemėj labiau užgauti,
o tu vis po senovei kilni išlieki —
tu vis savo dukterį teisini: klau-
sinėjama, kodėl pas ją negyveni,

NAUJA RESPUBLIKONŲ PARTIJA "FOR AMERICA".

"Chicago Tribune" leidėjas Ro-
bert McCormick su ex-represen-
tative Hamilton Fish suorganiza-
vo trečią partiją ir į tą grupę
įtraukė labai stambius senų res-
publikonų ir multimilijonierių.

Jų pirmutinis pareiškimas bu-
vo sukelti \$500,000 dėl suorgani-
zavimo kitose valstybėse šios nau-
jos organizacijos skyrių. Yra la-

tu dėstai: mano dukte negali ma-
nės išlaikyti — ji ištekėjus, be to,
tris mažus turi — juk tai naga-
lima man nė pagalvot jį dar la-
biau ap sunkinti...
Negeresnės dienos ir tėvui. To-
dėl šiam krašte gimdytojai dirba
iš paskutiniųjų iki pat savo mir-
ties dienos — kad tik išsilaikyti,
kad tik nuo atšalusių vaikų ne-
priklaupti jie labiausiai rūpinas
senų dienų sulaukė.

Lietuvių tėvams įprasto jų se-
nose dieneose vaikais pasididžiavi-
mo, paguodos, senatviško džiaugs-
mo čia nė dulkės neliko. Gimdy-
tojai čia nė nežino, kad tokie da-
lykai žemėje dar galimi yra.

Vaikų širdys motinos
aimanai uždaro yra

Kas gi sengalvėlei belieka ar
juk ji negali kumščiuotis ar po
teismus trunkytis. Ji atsiduoda
Dievo valiai, savo kančias Jo gar-
bei aukoja ir karčias sąsaras rydama
savų pakasynų laukia. Tik
jai vis iš galvos neišsina — Kodėl
jūs, penki mano vaikai — ji klau-
sia Motinos Dienoj — manęs vieno
neišsitenkat, kai aš, vyrui, amžiną
atilsį jūsų tėvui, anksti
pasimirus, viena sugebėjau jus
visus išsilaikyti ant kojų pastatyti!?

Kurtis vaikai jos aimanai pa-
lieka, nes žalia derva jiems ausis
užkišo, akis užtepė ir sąžinę už-
liejo. Ir ta baisi dvasinė tėvų
negerbimo liga mūsų širdyse rūg-
sta puotoja ir jau net pro naujos
mašinos langus veržias bet naujo
namo kamine savo supuvusius
dantis rodo. Dar čia tragiška, kad
mes patikimiausį šios ligos prie-
nuodį — LIETUVIŠKĄ CHA-
RAKTERĮ po kojom minam, vie-
ton giliai jį širdin savon dėje.

Žalia puta putodami
mes Kristų pamirštam

Ir dar liūdniau — net tie ta-
riamieji mūsų dvasios gydytojai,
vien iš lietuviškumo savas tauki-
nes augindami, pirmutinai lietu-
vybę su savomis lietuviškoms ko-
jomis trypia. O jie, rodos, turėtų
lietuviybės levas būti — juk jiems
lietuvis viską gatavai parengė ir
nuolat kišenius pripildo. Nei di-
vorsai, nei iškrypusios šeimos rū-
pesčiai, nei senose dieneose var-
gas — niekas jiems galvos nesu-
ka: tik ark-plėšk dirvonus, žmo-
niškiausį, krikščioniškiausį lietu-
višką grūdą sodindamas. Bet kur
tau — ir jų ne vieno takus čia
žalia derva užpuotoj... Nenusta-
bu, kad usnys jau į usnynus daž-
no jo palangėse sukerėjo ir Moti-
nos Diena, kaip ir kitos Didžio-
sios Šventės — vien žaliu smali-
nimuisi čia atsiduoda.

Jei ir toliau taip žalia puta pu-
tosim, tai netruksim užmiršti, kad
Kristus kadaise gimė, kad Jis kė-
lės ir kad mes Motiną kada tai
turėjom!

bai keista, kad į savo eiles įtrau-
kė ir demokratą ex-senatorių Bur-
ton K. Wheeler. Taip pat jie pri-
traukė John T. Flynn, žymų kny-
gų apie socializmą ir New Deal
autorijų, taip pat ir garsųjį sena-
torių Joseph McCarthy. Jų gru-
pėje yra ir profesorius Clarence
E. Manion, būvęs Notre Dame
universiteto teisių fakulteto de-
kanas ir "retired" Robert E.
Wood, savininkas Sears & Roebuck
Co.

POLITINĖ APŽVALGA

KAZYS VERŽIKAS

Drama Ženevoje — Drama Amerikoje

Darbai už durų

Ką lietuvis galvoja?

Korėja — lauk demokratų,
o Indokinija?

Amerikoje, lygiai kaip ir kituo-
se demokratiškuose kraštuose, po-
litiką sprendžia pilietis — balsuo-
tojas. Piličiai karų nemėgsta. A-
merikos demokratai buvo pradėję
karą Korėjoje ir negalėjo jo baigti.
Piličiai barėsi ir pyko. Res-
publikonai pažadėjo tą karą už-
baigti. Rinkimų rezultatai: demo-
kraičiai šalin, respublikonai į val-
džią. Dabar taip pasidarė, kad
nekariaudama Indokinijoje Ame-
rika turės didelį pralaimėjimą.

Bet jau šį rudenį rinkimai. Iš čia
ir suprantama, kodėl demokratai
yra, bent šiuo laiku, didesni karo
šalininkai, negu respublikonai.
Tai va, kur Amerikos drama. Yra
dar ir kita drama. Tai Amerikos
konfliktas su jos pagrindiniu ka-
ro sąjungininku — Anglija.

Kaip tas prasidėjo?

Sovietai suorganizavo karą Ko-
rejoje. Vakarų sąjungininkai ten
nenoromis kariavo. Bet kariavo
ir nepasidavė. Buvo vieningi. Sa-
vo visus veiksmus rėmė Jungti-
nių Tautų Organizacijos sprendi-
mais. Sovietams nebuvo perspek-
tyvų suskaldyti vakarų sąjungin-
kinius. Sovietai sugalvojo kitą
planą. Laikiniai baigti karą Korė-
joje (nepasirašyti jokios taikos
sutarties) ir "paspaušti" ne visus,
bet tik vieną Amerikos karo są-
jungininką — Prancūziją. O svar-
biausia, išjungti tą Jungtinių Tau-
tų Organizaciją, kuri palaikė va-
karų sąjungininkų vieningumą ir
neretai griežtai pasisakydavo už
teisę ir teisėtumą. Tokia organi-
zacija Sovietams nereikalinga,
nes ji trukdo jų "darbelius". Kaip
"užplanavo", taip ir padarė. Pri-
rėmė prancūzus prie sienos Indo-
kinijoje, ir pasiūlė "draugiškai",
be Jungtinių Tautų Organizacijos
derėtis. Taip ir pasidarė. Pirmą
ėjo Berlyno konferencija. Berly-
noje (nepasirašyti jokios taikos
sutarties) ir "paspaušti" ne visus,
bet tik vieną Amerikos karo są-
jungininką — Prancūziją. O svar-
biausia, išjungti tą Jungtinių Tau-
tų Organizaciją, kuri palaikė va-
karų sąjungininkų vieningumą ir
neretai griežtai pasisakydavo už
teisę ir teisėtumą. Tokia organi-
zacija Sovietams nereikalinga,
nes ji trukdo jų "darbelius". Kaip
"užplanavo", taip ir padarė. Pri-
rėmė prancūzus prie sienos Indo-
kinijoje, ir pasiūlė "draugiškai",
be Jungtinių Tautų Organizacijos
derėtis. Taip ir pasidarė. Pirmą
ėjo Berlyno konferencija. Berly-
noje (nepasirašyti jokios taikos
sutarties) ir "paspaušti" ne visus,
bet tik vieną Amerikos karo są-
jungininką — Prancūziją. O svar-
biausia, išjungti tą Jungtinių Tau-
tų Organizaciją, kuri palaikė va-
karų sąjungininkų vieningumą ir
neretai griežtai pasisakydavo už
teisę ir teisėtumą. Tokia organi-
zacija Sovietams nereikalinga,
nes ji trukdo jų "darbelius". Kaip
"užplanavo", taip ir padarė. Pri-
rėmė prancūzus prie sienos Indo-
kinijoje, ir pasiūlė "draugiškai",
be Jungtinių Tautų Organizacijos
derėtis. Taip ir pasidarė. Pirmą
ėjo Berlyno konferencija. Berly-
noje (nepasirašyti jokios taikos
sutarties) ir "paspaušti" ne visus,
bet tik vieną Amerikos karo są-
jungininką — Prancūziją. O svar-
biausia, išjungti tą Jungtinių Tau-
tų Organizaciją, kuri palaikė va-
karų sąjungininkų vieningumą ir
neretai griežtai pasisakydavo už
teisę ir teisėtumą. Tokia organi-
zacija Sovietams nereikalinga,
nes ji trukdo jų "darbelius". Kaip
"užplanavo", taip ir padarė. Pri-
rėmė prancūzus prie sienos Indo-
kinijoje, ir pasiūlė "draugiškai",
be Jungtinių Tautų Organizacijos
derėtis. Taip ir pasidarė. Pirmą
ėjo Berlyno konferencija. Berly-
noje (nepasirašyti jokios taikos
sutarties) ir "paspaušti" ne visus,
bet tik vieną Amerikos karo są-
jungininką — Prancūziją. O svar-
biausia, išjungti tą Jungtinių Tau-
tų Organizaciją, kuri palaikė va-
karų sąjungininkų vieningumą ir
neretai griežtai pasisakydavo už
teisę ir teisėtumą. Tokia organi-
zacija Sovietams nereikalinga,
nes ji trukdo jų "darbelius". Kaip
"užplanavo", taip ir padarė. Pri-
rėmė prancūzus prie sienos Indo-
kinijoje, ir pasiūlė "draugiškai",
be Jungtinių Tautų Organizacijos
derėtis. Taip ir pasidarė. Pirmą
ėjo Berlyno konferencija. Berly-
noje (nepasirašyti jokios taikos
sutarties) ir "paspaušti" ne visus,
bet tik vieną Amerikos karo są-
jungininką — Prancūziją. O svar-
biausia, išjungti tą Jungtinių Tau-
tų Organizaciją, kuri palaikė va-
karų sąjungininkų vieningumą ir
neretai griežtai pasisakydavo už
teisę ir teisėtumą. Tokia organi-
zacija Sovietams nereikalinga,
nes ji trukdo jų "darbelius". Kaip
"užplanavo", taip ir padarė. Pri-
rėmė prancūzus prie sienos Indo-
kinijoje, ir pasiūlė "draugiškai",
be Jungtinių Tautų Organizacijos
derėtis. Taip ir pasidarė. Pirmą
ėjo Berlyno konferencija. Berly-
noje (nepasirašyti jokios taikos
sutarties) ir "paspaušti" ne visus,
bet tik vieną Amerikos karo są-
jungininką — Prancūziją. O svar-
biausia, išjungti tą Jungtinių Tau-
tų Organizaciją, kuri palaikė va-
karų sąjungininkų vieningumą ir
neretai griežtai pasisakydavo už
teisę ir teisėtumą. Tokia organi-
zacija Sovietams nereikalinga,
nes ji trukdo jų "darbelius". Kaip
"užplanavo", taip ir padarė. Pri-
rėmė prancūzus prie sienos Indo-
kinijoje, ir pasiūlė "draugiškai",
be Jungtinių Tautų Organizacijos
derėtis. Taip ir pasidarė. Pirmą
ėjo Berlyno konferencija. Berly-
noje (nepasirašyti jokios taikos
sutarties) ir "paspaušti" ne visus,
bet tik vieną Amerikos karo są-
jungininką — Prancūziją. O svar-
biausia, išjungti tą Jungtinių Tau-
tų Organizaciją, kuri palaikė va-
karų sąjungininkų vieningumą ir
neretai griežtai pasisakydavo už
teisę ir teisėtumą. Tokia organi-
zacija Sovietams nereikalinga,
nes ji trukdo jų "darbelius". Kaip
"užplanavo", taip ir padarė. Pri-
rėmė prancūzus prie sienos Indo-
kinijoje, ir pasiūlė "draugiškai",
be Jungtinių Tautų Organizacijos
derėtis. Taip ir pasidarė. Pirmą
ėjo Berlyno konferencija. Berly-
noje (nepasirašyti jokios taikos
sutarties) ir "paspaušti" ne visus,
bet tik vieną Amerikos karo są-
jungininką — Prancūziją. O svar-
biausia, išjungti tą Jungtinių Tau-
tų Organizaciją, kuri palaikė va-
karų sąjungininkų vieningumą ir
neretai griežtai pasisakydavo už
teisę ir teisėtumą. Tokia organi-
zacija Sovietams nereikalinga,
nes ji trukdo jų "darbelius". Kaip
"užplanavo", taip ir padarė. Pri-
rėmė prancūzus prie sienos Indo-
kinijoje, ir pasiūlė "draugiškai",
be Jungtinių Tautų Organizacijos
derėtis. Taip ir pasidarė. Pirmą
ėjo Berlyno konferencija. Berly-
noje (nepasirašyti jokios taikos
sutarties) ir "paspaušti" ne visus,
bet tik vieną Amerikos karo są-
jungininką — Prancūziją. O svar-
biausia, išjungti tą Jungtinių Tau-
tų Organizaciją, kuri palaikė va-
karų sąjungininkų vieningumą ir
neretai griežtai pasisakydavo už
teisę ir teisėtumą. Tokia organi-
zacija Sovietams nereikalinga,
nes ji trukdo jų "darbelius". Kaip
"užplanavo", taip ir padarė. Pri-
rėmė prancūzus prie sienos Indo-
kinijoje, ir pasiūlė "draugiškai",
be Jungtinių Tautų Organizacijos
derėtis. Taip ir pasidarė. Pirmą
ėjo Berlyno konferencija. Berly-
noje (nepasirašyti jokios taikos
sutarties) ir "paspaušti" ne visus,
bet tik vieną Amerikos karo są-
jungininką — Prancūziją. O svar-
biausia, išjungti tą Jungtinių Tau-
tų Organizaciją, kuri palaikė va-
karų sąjungininkų vieningumą ir
neretai griežtai pasisakydavo už
teisę ir teisėtumą. Tokia organi-
zacija Sovietams nereikalinga,
nes ji trukdo jų "darbelius". Kaip
"užplanavo", taip ir padarė. Pri-
rėmė prancūzus prie sienos Indo-
kinijoje, ir pasiūlė "draugiškai",
be Jungtinių Tautų Organizacijos
derėtis. Taip ir pasidarė. Pirmą
ėjo Berlyno konferencija. Berly-
noje (nepasirašyti jokios taikos
sutarties) ir "paspaušti" ne visus,
bet tik vieną Amerikos karo są-
jungininką — Prancūziją. O svar-
biausia, išjungti tą Jungtinių Tau-
tų Organizaciją, kuri palaikė va-
karų sąjungininkų vieningumą ir
neretai griežtai pasisakydavo už
teisę ir teisėtumą. Tokia organi-
zacija Sovietams nereikalinga,
nes ji trukdo jų "darbelius". Kaip
"užplanavo", taip ir padarė. Pri-
rėmė prancūzus prie sienos Indo-
kinijoje, ir pasiūlė "draugiškai",
be Jungtinių Tautų Organizacijos
derėtis. Taip ir pasidarė. Pirmą
ėjo Berlyno konferencija. Berly-
noje (nepasirašyti jokios taikos
sutarties) ir "paspaušti" ne visus,
bet tik vieną Amerikos karo są-
jungininką — Prancūziją. O svar-
biausia, išjungti tą Jungtinių Tau-
tų Organizaciją, kuri palaikė va-
karų sąjungininkų vieningumą ir
neretai griežtai pasisakydavo už
teisę ir teisėtumą. Tokia organi-
zacija Sovietams nereikalinga,
nes ji trukdo jų "darbelius". Kaip
"užplanavo", taip ir padarė. Pri-
rėmė prancūzus prie sienos Indo-
kinijoje, ir pasiūlė "draugiškai",
be Jungtinių Tautų Organizacijos
derėtis. Taip ir pasidarė. Pirmą
ėjo Berlyno konferencija. Berly-
noje (nepasirašyti jokios taikos
sutarties) ir "paspaušti" ne visus,
bet tik vieną Amerikos karo są-
jungininką — Prancūziją. O svar-
biausia, išjungti tą Jungtinių Tau-
tų Organizaciją, kuri palaikė va-
karų sąjungininkų vieningumą ir
neretai griežtai pasisakydavo už
teisę ir teisėtumą. Tokia organi-
zacija Sovietams nereikalinga,
nes ji trukdo jų "darbelius". Kaip
"užplanavo", taip ir padarė. Pri-
rėmė prancūzus prie sienos Indo-
kinijoje, ir pasiūlė "draugiškai",
be Jungtinių Tautų Organizacijos
derėtis. Taip ir pasidarė. Pirmą
ėjo Berlyno konferencija. Berly-
noje (nepasirašyti jokios taikos
sutarties) ir "paspaušti" ne visus,
bet tik vieną Amerikos karo są-
jungininką — Prancūziją. O svar-
biausia, išjungti tą Jungtinių Tau-
tų Organizaciją, kuri palaikė va-
karų sąjungininkų vieningumą ir
neretai griežtai pasisakydavo už
teisę ir teisėtumą. Tokia organi-
zacija Sovietams nereikalinga,
nes ji trukdo jų "darbelius". Kaip
"užplanavo", taip ir padarė. Pri-
rėmė prancūzus prie sienos Indo-
kinijoje, ir pasiūlė "draugiškai",
be Jungtinių Tautų Organizacijos
derėtis. Taip ir pasidarė. Pirmą
ėjo Berlyno konferencija. Berly-
noje (nepasirašyti jokios taikos
sutarties) ir "paspaušti" ne visus,
bet tik vieną Amerikos karo są-
jungininką — Prancūziją. O svar-
biausia, išjungti tą Jungtinių Tau-
tų Organizaciją, kuri palaikė va-
karų sąjungininkų vieningumą ir
neretai griežtai pasisakydavo už
teisę ir teisėtumą. Tokia organi-
zacija Sovietams nereikalinga,
nes ji trukdo jų "darbelius". Kaip
"užplanavo", taip ir padarė. Pri-
rėmė prancūzus prie sienos Indo-
kinijoje, ir pasiūlė "draugiškai",
be Jungtinių Tautų Organizacijos
derėtis. Taip ir pasidarė. Pirmą
ėjo Berlyno konferencija. Berly-
noje (nepasirašyti jokios taikos
sutarties) ir "paspaušti" ne visus,
bet tik vieną Amerikos karo są-
jungininką — Prancūziją. O svar-
biausia, išjungti tą Jungtinių Tau-
tų Organizaciją, kuri palaikė va-
karų sąjungininkų vieningumą ir
neretai griežtai pasisakydavo už
teisę ir teisėtumą. Tokia organi-
zacija Sovietams nereikalinga,
nes ji trukdo jų "darbelius". Kaip
"užplanavo", taip ir padarė. Pri-
rėmė prancūzus prie sienos Indo-
kinijoje, ir pasiūlė "draugiškai",
be Jungtinių Tautų Organizacijos
derėtis. Taip ir pasidarė. Pirmą
ėjo Berlyno konferencija. Berly-
noje (nepasirašyti jokios taikos
sutarties) ir "paspaušti" ne visus,
bet tik vieną Amerikos karo są-
jungininką — Prancūziją. O svar-
biausia, išjungti tą Jungtinių Tau-
tų Organizaciją, kuri palaikė va-
karų sąjungininkų vieningumą ir
neretai griežtai pasisakydavo už
teisę ir teisėtumą. Tokia organi-
zacija Sovietams nereikalinga,
nes ji trukdo jų "darbelius". Kaip
"užplanavo", taip ir padarė. Pri-
rėmė prancūzus prie sienos Indo-
kinijoje, ir pasiūlė "draugiškai",
be Jungtinių Tautų Organizacijos
derėtis. Taip ir pasidarė. Pirmą
ėjo Berlyno konferencija. Berly-
noje (nepasirašyti jokios taikos
sutarties) ir "paspaušti" ne visus,
bet tik vieną Amerikos karo są-
jungininką — Prancūziją. O svar-
biausia, išjungti tą Jungtinių Tau-
tų Organizaciją, kuri palaikė va-
karų sąjungininkų vieningumą ir
neretai griežtai pasisakydavo už
teisę ir teisėtumą. Tokia organi-
zacija Sovietams nereikalinga,
nes ji trukdo jų "darbelius". Kaip
"užplanavo", taip ir padarė. Pri-
rėmė prancūzus prie sienos Indo-
kinijoje, ir pasiūlė "draugiškai",
be Jungtinių Tautų Organizacijos
derėtis. Taip ir pasidarė. Pirmą
ėjo Berlyno konferencija. Berly-
noje (nepasirašyti jokios taikos
sutarties) ir "paspaušti" ne visus,
bet tik vieną Amerikos karo są-
jungininką — Prancūziją. O svar-
biausia, išjungti tą Jungtinių Tau-
tų Organizaciją, kuri palaikė va-
karų sąjungininkų vieningumą ir
neretai griežtai pasisakydavo už
teisę ir teisėtumą. Tokia organi-
zacija Sovietams nereikalinga,
nes ji trukdo jų "darbelius". Kaip
"užplanavo", taip ir padarė. Pri-
rėmė prancūzus prie sienos Indo-
kinijoje, ir pasiūlė "draugiškai",
be Jungtinių Tautų Organizacijos
derėtis. Taip ir pasidarė. Pirmą
ėjo Berlyno konferencija. Berly-
noje (nepasirašyti jokios taikos
sutarties) ir "paspaušti" ne visus,
bet tik vieną Amerikos karo są-
jungininką — Prancūziją. O svar-
biausia, išjungti tą Jungtinių Tau-
tų Organizaciją, kuri palaikė va-
karų sąjungininkų vieningumą ir
neretai griežtai pasisakydavo už
teisę ir teisėtumą. Tokia organi-
zacija Sovietams nereikalinga,
nes ji trukdo jų "darbelius". Kaip
"užplanavo", taip ir padarė. Pri-
rėmė prancūzus prie sienos Indo-
kinijoje, ir pasiūlė "draugiškai",
be Jungtinių Tautų Organizacijos
derėtis. Taip ir pasidarė. Pirmą
ėjo Berlyno konferencija. Berly-
noje (nepasirašyti jokios taikos
sutarties) ir "paspaušti" ne visus,
bet tik vieną Amerikos karo są-
jungininką — Prancūziją. O svar-
biausia, išjungti tą Jungtinių Tau-
tų Organizaciją, kuri palaikė va-
karų sąjungininkų vieningumą ir
neretai griežtai pasisakydavo už
teisę ir teisėtumą. Tokia organi-
zacija Sovietams nereikalinga,
nes ji trukdo jų "darbelius". Kaip
"užplanavo", taip ir padarė. Pri-
rėmė prancūzus prie sienos Indo-
kinijoje, ir pasiūlė "draugiškai",
be Jungtinių Tautų Organizacijos
derėtis. Taip ir pasidarė. Pirmą
ėjo Berlyno konferencija. Berly-
noje (nepasirašyti jokios taikos
sutarties) ir "paspaušti" ne visus,
bet tik vieną Amerikos karo są-
jungininką — Prancūziją. O svar-
biausia, išjungti tą Jungtinių Tau-
tų Organizaciją, kuri palaikė va-
karų sąjungininkų vieningumą ir
neretai griežtai pasisakydavo už
teisę ir teisėtumą. Tokia organi-
zacija Sovietams nereikalinga,
nes ji trukdo jų "darbelius". Kaip
"užplanavo", taip ir padarė. Pri-
rėmė prancūzus prie sienos Indo-
kinijoje, ir pasiūlė "draugiškai",
be Jungtinių Tautų Organizacijos
derėtis. Taip ir pasidarė. Pirmą
ėjo Berlyno konferencija. Berly-
noje (nepasirašyti jokios taikos
sutarties) ir "paspaušti" ne visus,
bet tik vieną Amerikos karo są-
jungininką — Prancūziją. O svar-
biausia, išjungti tą Jungtinių Tau-
tų Organizaciją, kuri palaikė va-
karų sąjungininkų vieningumą ir
neretai griežtai pasisakydavo už
teisę ir teisėtumą. Tokia organi-
zacija Sovietams nereikalinga,
nes ji trukdo jų "darbelius". Kaip
"užplanavo", taip ir padarė. Pri-
rėmė prancūzus prie sienos Indo-
kinijoje, ir pasiūlė "draugiškai",
be Jungtinių Tautų Organizacijos
derėtis. Taip ir pasidarė. Pirmą
ėjo Berlyno konferencija. Berly-
noje (nepasirašyti jokios taikos
sutarties) ir "paspaušti" ne visus,
bet tik vieną Amerikos karo są-
jungininką — Prancūziją. O svar-
biausia, išjungti tą Jungtinių Tau-
tų Organizaciją, kuri palaikė va-
karų sąjungininkų vieningumą ir
neretai griežtai pasisakydavo už
teisę ir teisėtumą. Tokia organi-
zacija Sovietams nereikalinga,
nes ji trukdo jų "darbelius". Kaip
"užplanavo", taip ir padarė. Pri-
rėmė prancūzus prie sienos Indo-
kinijoje, ir pasiūlė "draugiškai",
be Jungtinių Tautų Organizacijos
derėtis. Taip ir pasidarė. Pirmą
ėjo Berlyno konferencija. Berly-
noje (nepasirašyti jokios taikos
sutarties) ir "paspaušti" ne visus,
bet tik vieną Amerikos karo są-
jungininką — Prancūziją. O svar-
biausia, išjungti tą Jungtinių Tau-
tų Organizaciją, kuri palaikė va-
karų sąjungininkų vieningumą ir
neretai griežtai pasisakydavo už
teisę ir teisėtumą. Tokia organi-
zacija Sovietams nereikalinga,
nes ji trukdo jų "darbelius". Kaip
"užplanavo", taip ir padarė. Pri-
rėmė prancūzus prie sienos Indo-
kinijoje, ir pasiūlė "draugiškai",
be Jungtinių Tautų Organizacijos
derėtis. Taip ir pasidarė. Pirmą
ėjo Berlyno konferencija. Berly-
noje (nepasirašyti jokios taikos
sutarties) ir "paspaušti" ne visus,
bet tik vieną Amerikos karo są-
jungininką — Prancūziją. O svar-
biausia, išjungti tą Jungtinių Tau-
tų Organizaciją, kuri palaikė va-
karų sąjungininkų vieningumą ir
neretai griežtai pasisakydavo už
teisę ir teisėtumą. Tokia organi-
zacija Sovietams nereikalinga,
nes ji trukdo jų "darbelius". Kaip
"užplanavo", taip ir padarė. Pri-
rėmė prancūzus prie sienos Indo-
kinijoje, ir pasiūlė "draugiškai",
be Jungtinių Tautų Organizacijos
derėtis. Taip ir pasidarė. Pirmą
ėjo Berlyno konferencija. Berly-
noje (nepasirašyti jokios taikos
sutarties) ir "paspaušti" ne visus,
bet tik vieną Amerikos karo są-
jungininką — Prancūziją. O svar-
biausia, išjungti tą Jungtinių Tau-
tų Organizaciją, kuri palaikė va-
karų sąjungininkų vieningumą ir
neretai griežtai pasisakydavo už
teisę ir teisėtumą. Tokia organi-
zacija Sovietams nereikalinga,
nes ji trukdo jų "darbelius". Kaip
"užplanavo", taip ir padarė. Pri-
rėmė prancūzus prie sienos Indo-
kinijoje, ir pasiūlė "draugiškai",
be Jungtinių Tautų Organizacijos
derėtis. Taip ir pasidarė. Pirmą
ėjo Berlyno konferencija. Berly-
noje (nepasirašyti jokios taikos
sutarties) ir "paspaušti" ne visus,
bet tik vieną Amerikos karo są-
jungininką — Prancūziją. O svar-
biausia, išjungti tą Jungtinių Tau-
tų Organizaciją, kuri palaikė va-
karų sąjungininkų vieningumą ir
neretai griežtai pasisakydavo už
teisę ir teisėtumą. Tokia organi-
zacija Sovietams nereikalinga,
nes ji trukdo jų "darbelius". Kaip
"užplanavo", taip ir padarė. Pri-
rėmė prancūzus prie sienos Indo-
kinijoje, ir pasiūlė "draugiškai",
be Jungtinių Tautų Organizacijos
derėtis. Taip ir pasidarė. Pirmą
ėjo Berlyno konferencija. Berly-
noje (nepasirašyti jokios taikos
sutarties) ir "paspaušti" ne visus,
bet tik vieną Amerikos karo są-
jungininką — Prancūziją. O svar-
biausia, išjungti tą Jungtinių Tau-
tų Organizaciją, kuri palaikė va-
karų sąjungininkų vieningumą ir
neretai griežtai pasisakydavo už
teisę ir teisėtumą. Tokia organi-
zacija Sovietams nereikalinga,
nes ji trukdo jų "darbelius". Kaip
"užplanavo", taip ir padarė. Pri-
rėmė prancūzus prie sienos Indo-
kinijoje, ir pasiūlė "draugiškai",
be Jungtinių Tautų Organizacijos
derėtis. Taip ir pasidarė. Pirmą
ėjo Berlyno konferencija. Berly-
noje (nepasirašyti jokios taikos
sutarties) ir "paspaušti" ne visus,
bet tik vieną Amerikos karo są-
jungininką — Prancūziją. O svar-
biausia, išjungti tą Jungtinių Tau-
tų Organizaciją, kuri palaikė va-
karų sąjungininkų vieningumą ir
neretai griežtai pasisakydavo už
teisę ir teisėtumą. Tokia organi-
zacija Sovietams nereikalinga,
nes ji trukdo jų "darbelius". Kaip
"užplanavo", taip ir padarė. Pri-
rėmė prancūzus prie sienos Indo-
kinijoje, ir pasiūlė "draugiškai",
be Jungtinių Tautų Organizacijos
derėtis. Taip ir pasidarė. Pirmą
ėjo Berlyno konferencija. Berly-
noje (nepasirašyti jokios taikos
sutarties) ir "paspaušti" ne visus,
bet tik vieną Amerikos karo są-

Pilkasis knygnešis pagerbtas

Gegužės 9 d. Chicagoje pradėti Spaudos Metai, Lindbloom salė; pagerbiant pilkaji lietuvių knygnešį.

Susirinkimą pradėjo Lietuvių Bendruomenės Chicago's Apygardos Kultūros Tarybos pirm. D. Velička pažymėdamas, kad knygnešiai savo kuprinėmis yra atlikę prometėjiską žygį dėl Lietuvos. Knygnešiai ir spaudos kovotojai pagerbti tylos minute.

Minėjimui vadovavo Ant. Rūkas. Jis pažymėjo, kad nors atplėsti nuo Tėvynės, bet ir po 50 metų tie knygnešiai tebekovoją dėl tos pat Lietuvos ir jos laisvosios spaudos. Mylime juos, gerbiame juos ir turime jiems būti dėkingi, kad esame šviesesni, kultūringesni.

Kviečiami į garbės prezidiuma minėjime buvo knygnešiai. Prasomas Justinas Kulys. Jis užlipa į išpuostą prezidiumui paaukštinti, su balta Vytimi raudoname fone, sėdasi prie raudonu pliušu dengto stalo su 1904-1954 užrašais ir senelis pravirksta. Bando susivaldyti, bet tik įsikniaubia vargu išvagotą veidą tiek daug mačiusiomis rankomis ir kūkčioja. Tai didžiojo spaudos vyko, nesušio knygas iš Prūsų, jas platinusio Kupiškio apylinkėse ir net įsteigusio slapta lietuvišką spaustuvę daug pasakantis momentas. Salėje tylu, tarsi visi valdo save nepravirkti.

Į prezidiumą dar pakviesti knygnešiai: kun P. Vasiliauskas (sus-mė nebuvo), Jonas Rinkevičius ir Aleksandras Žalypas. Po to kan. rašyt. M. Vaitkus, Lietuvos konsulas Dr. Daužvardis ir neseniai iš Europos atvykę VLIKo pirm. Krupavičius ir Vykd. Tarybos pirm. Žalkauskas, nors pastarieji nebuvo numatyti kviesti garbės prezidiumam. (Jeigu jau taip užsimota, tai reikėjo pakviesti ir ALT pirm. Šimutį).

Liet. konsulas Dr. Daužvardis savo sveikinimo kalboje pažymėjo, kad mes čia susirinkome pareikšti savo jausmus, širdies diktavimus ir proto išvadas tiems, kurie teis sunkiais laikais kovoję dėl šviesesnių laikų, pagerbti knygnešius ir spaudos kovotojus. Kiekvienas priešas pirmiausia stengiasi išplėsti spaudą, po kurios plėšiamos kitos laisvės. Lietuvoje didžioji našta krito ant sermėgio, ant motinos, ant tėvo. Jie laisvės atkovojo pirmakūnai. Jie pakėlė daug nuostolių, bet kovoję ir laimėjo. Jei ir mes kovosime su knygnešio ryžtumu, atgausime Lietuvai laisvę.

P A S K A I T A

Turingoje ir gerai paruoštoje paskaitoje kan. Mykolas Vaitkus pasakė, kad 1904 metai buvo didžiojo prisikėlimo pradžia iš 110 metų rusų engimo.

Nuo 1897 mt. buvo leidžiama rusų sargybiniams, po įspėjimo, šauti tiesiai į kontrabandininką, kurių tada neskrėję nuo knygnešių. Ir kas žino, kiek tokiu būdu buvo nušauta gerųjų lietuvių.

Grazdankos skirtingas nuo kirilikų ir iki 1893-4 mt. jam grazdankų neteko matyti. Pirmą kartą tokią knygą vaikiai pamatė mokykloje, ir manė, kad tai bus jų

Kad per greitai nenumirtų

Š. m. balandžio mėn. 8-tą dieną, Illinois (Novy Pier) universiteto lietuviams studentams lietuviškas reikalas kalbėjo Lietuvos konsulas Chicagoje dr. P. Daužvardis.

Savo kalboje konsulas ragino studentus būti gerais lietuviams ir gerais amerikiečiams: "Norint būti geru krašto atstovu, reikia kraštą ir jo problemas pažinti ir siekiamus tikslus visa širdimi ir protu tikėti." Dr. Daužvardis priminė, kaip ir visas pasaulis yra padalytas į Rytus ir Vakarus: Lietuva žemė yra bolševikiniams pasaulio ir Lietuvos, kaip tokios, nėra, yra tik Sovietų Sąjungos dalis. Vakaru pasauliu, tačiau, Lietuvos valstybė tebėra, tik okupuota svetimos jėgos. Visai tai

pirmoji nuosava knyga, bet namuose tėvai patarė ją, kaip blogą sudeginti.

1904 mt. nesėkmingas karas su Japonais ir vietomis gyventojų brudėjimas sudarė patogesnes sąlygas lietuviams darbuotojams išreikalauti spaudai laisvės. Ir dar viena Rusijai nesėkmė — 1914 mt. karas su Vokietija ir pagaliau Lietuvai pavyko išsikvoti nepriklausomybę.

Kas vyko prieš 50 metų, panašiai vyksta ir dabar. Bet šiuo karu prieš Rusiją jau ruošiasi stoti ne viena Japonija ir ne viena Vokietija, bet ir daugiau didelių tautų. Tada atgausime laisvę, del kurios tiek kentėjome ir kenčiame.

KNYGNEŠIAI KALBA

Pirmas žodį tarti kviečiamas knygnešys J. Kulys, gim. 1874 m. Jis prieina prie mikrofono, pasako keltus žodžius ir pravirksta. Koks jautrumas!

Knygnešys Jonas Rinkevičius pasakė, kad daugumą jų minčių jau yra pareiškęs paskaitininkas Myk. Vaitkus, todėl šiuo kart jis ir neturįs ką daugiau pasakyti.

Vienintėlis iš dalyvavusių knygnešių kalbą pasakė Aleksandras Žalypas. Kada spauda buvo užginta, knygnešiai — rašto apsaugatai — diedukai gabendavo knygas iš Prūsų. Jis tą darbą dirbo su pilna energija, noru. Kaip pagalvoja apie lietuvišką knygą ar laikraštį, jis ir dabar pasijaučia esąs kaip 16 metų. (Jis yra gimęs 1884 mt.). Spaudos draudimo laikais knygos eidavo iš rankų į rankas iki raidės išdildavo, iki knyga suplysdavo į skutelius. Ragina ir dabar kiekvieną lietuvių gerbti savo knygas, jas skaityti, laikyti ant stalo. Dėkoja minėjimo rengėjams ir linki panašius minėjimus daryti kasmet.

KRUPAVIČIAUS KALBA

Žodį kviečiamas tarti VLIKo pirmin. Krupavičius. Jis pažymi, kad laimėjo Žalgirio mūšį Vytautas Didysis su savo armija, didijį mūšį laimėjo ir didysis knygnešys Bielinis su savo knygnešių armija. "Kad tu gude nesulauktum, nebus kaip tu nori" — taip sakė anais laikais knygnešiai, taip ir šiandien knygnešys Kulyš asaromis pasakė daugiau, negu gražiausiais žodžiais. Tai kalbėjo jo, knygnešio, įskaudinta siela.

Tada buvo sunki kova, galėjo to prieš mažą Lietuvą, bet kovą laimėjo ne kas kitas, kaip atkaklieji knygnešiai. Ir šiandien turio būti mūsų kelrodis į ateitį. Mes privalome ir savo Tėvyne grįžti tokiais, kokiais išėjome. Laisvę mes patys išsikovosim, arba ją parduosim už svetimos košės šaukštą.

Po savo kalbos, VLIKo pirmin. priejo prie minėtų garbės prezidiume buvusių knygnešių ir kiekvieną apsikabinęs pabučiavo.

Koncertinėje dalyje "Dainavos" ansambliis vadov. Sodeikos, padainavo keletą lietuviškų dainų.

Minėjime dalyvavo daug gražios lietuviškos visuomenės. Alg. Gustaitis.

akcijai vadovauja Amerikos politika ir tai, kad Amerika, neįsipaigojusi Lietuvos ginti, o remdamosi tik žmogaus teisių principu, stoji taip stipriai už mūsų tautą, verčia mus išreikšti jai didelę padėką. tvirtam J.A.V.-bių nusistatymui pavergtų tautų atžvilgiu paryškinti, p. Daužvardis priminė buv. krašto sekretoriaus p. Summer Wells žodžius, smerkiančius Sovietų Sąjungos žygius — prieš Lietuvą. Buvo paminėta taip pat Atlanto Charta ir ypatingai daug vilties teikiantys — John Dulles žodžiai: "Mes nepamiršome Atlanto Chartos ir jos atsišaukimo į visų žmonių teisę pasirinkti valdžios formą, kurioje jie gyvens". Tačiau, dr. Daužvardis paste-

SPAUDOS 50 M. ŠUKAKTIES MINĖJIMO AKTAS

Iš praeties stiprybės sėdamiesi, didvyriškas tautos kovas dėl kultūros ir laisvės prisimindami ir atities žygiams naujas jėgas tekdami, sutinkame Gegužės Septintąją dieną — penkiasdešimt metų nuo spaudos laisvės atgavimo. Tai buvo diena, nuo kurios 40 metų drausta, niekinta ir persekiota lietuvių spauda iš patamsių išėjo viešumon laimėtoja.

Laimėjimo diena įprasmino mažos tautos pasipriešinimą tiktatį kartų galingesniai prispaudėjui. Pergalės šviesoje išaiškėjo, kad tarp nuolankumo ir svyravimų buvo pasirinktas teisingas kovos kelias, kuris augo apimdamas visą lietuvių tautą. Tauta ir persekiuojama nekiko be spaudinto žodžio. Draudžiama namuose, ji laisvą žodį ūgdė svečiuose kraštuose, sukurdama vienintelę pasaulio kultūros istorijoj armiją — knygnešių armiją.

Pe penkių dešimčių metų anas spaudos laisvės laimėjimas liudija daug daugiau. Lietuvių tautą prislėgę vėl toji pati žiauri galybė, siekdama to paties — lietuvius paversti rusais, anuomet pravoslavais, dabar bolševikais. Liu-

dija tos galybės smūgi sunaikinti lietuvių dvasinei kultūrai ir jos tauriausiai priemonei — laisvam spausdintam žodžiui, tuomet uždraudžiant lietuviškąjį raštą, dabar iš lietuviškojo žodžio atimant tautos dvasią. Liudija antrąją milžinišką tautos kovą dėl kultūros ir laisvės: anais metais laisvas žodis vogčiomis slinko po caro žandarus į pavergtą Lietuvą, šiandien jis, namuose gimdomas miškų tankynėse, palėpėse ir rūsiuose, ir liaudžiai iš laisvojo pasaulio pro visas uždangas, siekdamas to paties — laisvės.

Minėdami spaudos laisvės šukaktį, tikime, jog Lietuvos gyvybės ar mirties kovoje laisvas žodis buvo, yra ir bus didysis ginklas, laimėjęs kovą anais laikais, laimėsias ir dabar, jei išliks grynas ir rūdim neaptrauktas. Tikėdami laisvos Lietuvos ateitį, didžiūdamiesi knygnešių ir daraktorių žygiams, gerbdami žuvusius ir žustancius kovotojus, prisiekiam šventą ištikimybę lietuviškam spausdintam ar tariamam žodžiui.

Cikaga, 1954, gegužės 9 d.
Kultūros Tarybos Prezidiumas

TERROS KNYGOS KLUBAS

TIKSLAI:

Atpiginti knygą skaitytojui, suburti gausenę skaitytojų šeimai, surasti skaitytojų kolonijas, kurias sunkiai pasiekia lietuviška knyga.

SĄLYGOS:

Skaitytojus prumeratos sąlygomis leidyk-lai įmoka 10 dolerių, už kuriuos pasirenka knygą už 15 dolerių žemiau skelbiamame Terros leidinių sąrašė.

Pirmieji 200 klubo narių visas pagal šį užsakymą pasirinktas knygas gauna įristas į kietus viršelius, neprimokėdami už tai nei cento.

Visi kiti Terros leidiniai, kurių nėra šiame sąrašė, klubo nariams atiduodami su 20 — 25% nuolaida.

LEIDINIAI:

Vincas Krėvė: DANGAUS IR ŽEMĖS SŪNŪS — Balyš Sruoga: MILŽINO PAUNKSMĖ — Jonas Aistis: APIE LAIKĄ IR ŽMONES — Jurgis Savickis: ŽEMĖ DEGA — Vincas Krėvė: RYTŲ PASAKOS — Vydūnas: PROBOČIŲ ŠEŠELIAI — N. Gogolis: MIRUSIOS SIELOS — Thor Heyerdahl: KON-TIKI — Bernardas Brazdžionis: DIDŽIOJI KRYŽKELĖ — Antanas Miškinis: EILĖRĄŠČIAI — Jonas Aistis: POEZIJA — Antanas Škėma: CELESTA — Jurgis Blekaitis: VARDAI VANDENIMS IR DIENOMS — Sally Salmienė: KOTRYNA — Liudās Dovydenas: NAKTYS KARALIŠKĖSE — Jieva Simonaitytė: PAVASARIŲ AUDROJ Mirko Jelusić: CEZARIS — John Steinbeck: PERLAS ir kt.

Visos šios knygos — pirmaeiliai savi ir verstiniai veikalai. Dalis jų jau išėjusios, dalis dar spaudoje, kitos ruošiamos spaudai. Nei vienos užsisakytos knygos nereikš laukti per ilgai. Daugiau informacijų gausite leidykloje. Rašykite ir užsakymus siuskite —

TERRA
748 West 33rd Street,
Chicago 16, Ill.

"BENDRIJOS"

Nauji leidiniai:

J. Švaistas
ELDORADO
Apsyaka iš gyvenimo Lietuvoje ir tremtyje. Kaina 1.80 dol.

Alė Rūta
DUKTĖ
Romanas. Miesto mergaitės ir kaimo jaunuolio meilės kelias. Kaina 2.40 dol.

Vencijus Allās
CASCATA CRISTALINA
Gausiai VI. Stančikaitės iliustruota. Kaina 3.50 dol.

Šios knygos gaunamos pas vietas spaudos platinotojus.

jausmo kėlimas; raginimas difbti tėvams ir motinoms, pareiga yra palaikyti ir šviesti savo brolius ir seseris, kurie dėl vienos ar kitos priežasties yra atšalę ar užsimerkę lietuvių tautos raidai. — Jiems atmerkti akis, kad per greitai nenumirtų".

L. Š.

"MARGUČIO" JUBILIEJINIAM KONCERTUI PRAEJUS

A. Gudauskienė

Nors minimas koncertas įvyko prieš porą savaitių, jis dar yra ir ilgai bus mūsų visuomenės minimas, kadangi tai buvo didžiausias įvykis šių metų lietuviškoj mėninyj saviveikloje.

Šiame koncerte pasirodė: lietuvių menininkai išpildytojai — solistai bei kompozitoriai. Išpildomasis menas yra nedėkingas tuo, kad atkūrėjui duodamos tik pora trumpų valandų užsirekomenduoti publikai. Pastaroji konstatuoja faktą nežinodama nei kaip tas solistas jautėsi, nei kiek jam buvo quota repeticijų, etc. Gi kompozitorius patiekia savo kūrinių visiška apšifuota, išdailinta bei taip išbaigta, kuriuom jis pats jaučiasi patenkintas.

Šiam koncerte turėjom progos išgirsti tris vienus garsiausių mūsų menininkų: smuikininkę E. Kuprevičiūtę, dainininkę P. Stošką ir dirigentą V. Marijošių.

E. Kuprevičiūtė pasirodė Chicagoje pirmą kartą su Mendelssohn'o koncertu E-minor op. 64. Palyginti, dar jauna smuikininkė, apvažiavusi daugelį Europos kraštų, ir Cikagoje publikos buvo labai šiltai sutikta. Atrodo, solistes esama daugiau kamerinės tipo ir reikia tikėtis, kad ateinančių rudenį ji pasirodys su savo broliu pianistu A. Kuprevičium su nauja programa.

P. Stoška, buv. Metropolitan operos žvaigždė, dabar koncertuojanti po visą Ameriką bei Europą, dar kartą įrodė esanti ne tik dainininkė, bet ir didelė menininkė, sugebanti tiek daug kartų girdėtus dalykus patiekti naujoj šviesoj. Gaila, kad programo-

je neteko girdėti Banaičio bei Jakubėn odainų. Jeigu p. Stoška sugeba, taip puikiai atlikti mūsų kompozitorių maloniās, pastorali-nes dainas, tai įdomu, kaip praskambėtų "Lietuviškojo Richard Straus'o" — Banaičio, dainos?

V. Marijošius, turįs tikrą dirigento dovaną, sugebas puikiai valdyti simfoninį orkestrą, koncertą pravedė pasigerėtina. Jis dar kartą įrodė sugebas puikiai pravesti ne tik operinius kūrinius, bet ir simfoninius: V. Jakubėno Menuetą, Cikagoje išpildytą pirmą kart, jis pravedė stillingai, gi List'o preljudai buvo stačiai uždegę.

VI. Jakubėnas, tiek savo menutu, tiek solo dainų orkestracija įrodė tikrai esąs meistru. Už tai jis atkreipė į savė amerikiečių kritikų dėmesį ir yra šiltai įvertinamas. Drįstu pasakyti, kad ir lietuvių kompozitorij jis yra didžiausias orkestracijos žinovas.

Apžvelgė koncerto programą, negalime neišskirti šio koncerto "kaltininko" — "Margučio". Šio-kiio masto koncertui surengti reiki-ka daug darbo, rūpesčių bei rizikos. Per 25 metus rengtų "Margučio" koncertų istorija įrodo, kad lietuvių gali surengti tokius koncertus, kokius nei lenkai, nei čekai, nei kitos ateivių grupės nesugeba.

"Margučio" sidabrinio jubiliejaus proga norėtūsi palinkėti nenustoti jėgų ir ištvėrmės ir toliau rengti "Lietuvių metines meno šventes ir ateityje surengti lietuvių muzikos koncertą, kuris apžvelgtų visų mūsų kompozitorių kūrybą.

Vasario 16-tos rūmai — Lietuvių Tautos rūmai

Vasario 16-tos Gimnazijos rėmėjų iniciatyva Chicagoje, balandžio mėn. 4 d., Lietuvių Auditorijoje buvo suauktas visuomenės organizacijų atstovų susirinkimas, kuriame vienbalsiai buvo pasisakyta už GIMNAZIJOS RŪMŲ ĮSPIR-KIMĄ ir tam uždaviniui atlikti buvo išrinktas komitetas: mokyt. A. Gulbinskas — Liet. Mokytojų Sąjunga, teisininkas P. Kavaliūnas — Gimnazijai remti Chicagoje būrelių ordinacinio komiteto pirmininkas, mokyt. K. Matusevičius — spaudos atstovas, inž. J. Stankus — Liet. inžinierių ir architektų sąjunga ir Liet. Raudonojo Kryžiaus atstovas dr. J. Bajerčius — Liet. Bendruomenė ir studentės p-lės A. Milašūtė ir I. Ausiukaitytė studentijos — jau nimo atstovės. Šis komitetas savo pirmame posėdyje, balandžio m. 7 d., pareigomis pasiskirstė sekant: Pirmininku mokyt. A. Gulbinskas, Vicepirmininku — P. Kavaliūnas, Kasininkas — K. Matusevičius, Sekretorius — A. Milašūtė. Nariais liko: dr. J. Bajerčius, inž. J. Stankus ir p-lė I. Ausiukaitytė. Komitetas, kad atlikus jam visuomenės uždėtą pareigą, nutarė laikytis šių nusistatymų:

1. Dėti visas pastangas, kad rūmų skola būtų išmokėta deramu laiku be vėlavimosi, nes tai yra garbės reikalas.

2. Skelbti idėją, kad aukos eitų iš pavienių asmenų ir organizacijų pagal jų valią ir jų pasirinktu keliu;

3. Atrasti būdus, kaip lengviau būtų galima reikiamą sumą surinkti ir tātai per spaudą ir kitais būdais pasiūlyti visuomenei. (Šiuo metu skola apie 100.000 DM, bet ji mažėja);

4. Komiteto būstinė laikoma: A. Gulbinsas, 6324 S. Bishop St., Chicago 36, Illinois. Telefonas: Prospect 6-6476.

Suinteresuotų dėmesiu pranešama, kad didesnę aukų sumas (25, 50, 100 dol.) galima išsiųsti betarpiui, išperkant kuriame nors banke čekį, "New York Draft", kuris išrašomas "LITAUISCHE ZENTRALKOMITEE IN GERMANY" vardu. Čekį galima pasiųsti oro paštu adresu: "LITAUISCHE ZENTRALKOMITEE, (174), Weinheim/B. Postfach 233." Čekius, skirtus rūmų skoloms apmokėti, Krašto Valdyba Vokietijos bankuose tuojaus iš-

keis ŠPERMARKEMIS aukščiausiu dienos kursu. Visos sumos bus pakvituotos ir aukotojai įrašomi į garbės knygą.

Pagal pirkimo sutartį, skolos reikalinga apmokėti iki spalio m. pradžios. Vėlavu procentai didėja ir susidaro nuostoliai.

Komitetui malonu konstatuoti, kad kai kuriose vietose jau yra įsteigę komitetai aukoms rinkti ir jų veikimas duoda gerų vilčių. Be to, nemažai organizacijų ir pavienių asmenų jau yra aukoję ir aukų surinkę. Tos aukos jau išsiųstos. (Iš Chicago's 5000 dol.). Būtų gražu, kad visur, kur tik yra gražūs lietuvių kolonijos, turėjus įsteigtų tam reikalui komitetai, arba L. Bendruomenės ar L. Mokytojų s-gos skyriai pravestų aukų rinkimą. Čia yra visų lietuvių garbės reikalas, ir kad ir mažiausia aukta, bet ateinanti iš KIEKVIENO LIETUVIŲ TAUTOS SŪNAUS, bus ženklas susipratimo ir kultūrinio reikalo įvertinimo. Susipratimas ir šis didelis kultūros darbas, yra pats didžiausias mūsų ginklas, kokį mes dabar galime pavartoti didesnei pavergtos tėvynės garbei ir lietuviškos tremtyje palaikymui.

Pastebime, kad tokiais atvejais, kur nebūtų komitetų, patogumo dėliai, aukotojai gali savo, kad ir labai mažas aukas, siųsti jau esantiems komitetams. Chicago's komiteto adresas yra duotas aukščiau. Chicago's komitetas numatė pagaminti bendro pobūdžio aukų lapus, kuriuos bet kuri organizacija ar pavienis asmuo galės savo vietovėse panaudoti. Šis komitetas duos atsakymus ir į visus gimnaziją liečiančius klausimus. Komitetas tikisi spaudos paramos. Reikalas aiškus ir skubus — neatidėliokime.

Rūmų išpirkimo vajuas Komitetas Chicagoje

ATSIŪSTA PAMINETI

Stasius Būdavas: Uždraustas Štebuklas. Romanas, 248 pusl., kaina \$2.60. Dail. Alb. Bielskis. Išleido Gabija, 335 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Gabija Nr. 5, neperiodinis literatūros žurnalas, red. Stp. Zobarskas. 88 pusl., kaina \$1.00. Adr. Gabija, 335 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.

2 pusl. LAISVOJI LIETUVA

LAISVOJI LIETUVA

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

FREE LITHUANIA

LITHUANIAN WEEKLY

Published every Thursday by
LITHUANIAN REGENERATION
ASSOCIATION

3157 So. Emerald Ave.,
Chicago 16, Ill.
Telephone: Victory 2-4372.

Vyr. redaktorius Vyt. Staneika.

Redaguoja Redakcinė Komisija.

Straipsnius ir korespondencijas re-
dakcija taisy ir talpina savo nuodžiū-
ra. Nesunaudoti rankraščiai grąžina-
mi autoriams pareikalavus.

Pavaide ar slapyvardė pasirašyti

straipsniai ne visada išreiškia redak-
cijos nuomonę.

Išdėstomųjų skelbimų kainos: 2.00
už colį vienoje skiltyje. Smulkūs skel-
bimai (ne mažiau 15 žodžių) — po
7 c. už žodį. Už telefonu priimtų
skelbimų turinį ir kalbą redakcija
neatsako. Prenumerata ir skelbimai
priimami, paskambinus telefonu —
Victory 2-4372.

Prenumerata: metams — 4.50; pu-
sel metų — 2.50. Atskiras numeris
10 c. Subscription per year — \$ 4.50;
6 months — \$ 2.50; 10 c. per copy.

Birutė Navickienė

Kodėl Lietuvos moterys eina čionai?

Lietuvės moterys tremtinės at-
sidūrė gan nepaprastose sąlygose.
Amerikoje jau yra tokia "tvarka",
kad dirba ir vyras ir žmona. Žino-
ma, yra ir išimčių. Bet tremtinių
tarpe tos išimtys retos. Todėl da-
uguma moterų turi šeimą auklėti,
atlikti namų ruošą ir dar dirbti
tiek pat valandų, kiek vyras dirba.
Aš čia nesiskundžiu ir nepriekaištauju
vyrams. Amerikoje yra, taip pat, kita
nebloga "tvarka". Būtent: vyrai kiek
galėdami ir išmąnydami padeda na-
mų ruošoje ir "kasą" tvarko mō-
terys. Žinoma, ir čia yra išimčių.

Būdamas tokioje padėtyje mo-
teris turi labai mažai laiko ir pro-
gos dalyvauti lietuviškame visu-
omeniškame gyvenime. Nekalbant
apie tas moteris, kurios turi laisvosios
profesijos specialybes, kurios dirba
mokslu ar kitokį knygų ar rašto dar-
bą, aš kalbu apie šimtus ir tūkstančius
moterų, kurioms, dėl visiemis supran-
tamų aplinkybių, Amerikos fabrikas —
yra duonos davėjas. Tų tremtinių
moterų tarpe, rasime daug, labai
daug tokių, kurios nepriklausomai
somoje Lietuvoje dirbo, taip pat,
savo išmokslintose profesijose srity-
je. Dabar jos mato tik fabriką. Nesiskun-
džiam. Priešingai, dėkojame Amerikai.
Nes jei ne čia, tai rusai komunistai
senai būtų kalėjimuose ar Sibire užkankinę.

Bet ir čia būnant, dirbant nau-
jose nepaprastose sąlygose, nei viena
lietuvių moteris negali, ir neturi
teisės užmiršti dvi pareigas. Pirmą
pareigą: Jos šeima turi būti lietuviška.
Antra. — Ji pati ir jos šeima turi
dėtis į kovą už Lietuvos laisvę.

Seimos, ypačiai vaikų, lietuviš-
kumo išlaikymas yra didžiausia

moters-motinos atsakomybė. Nuo
to priklauso lietuvių tautos ateiti-
tis, nuo to priklauso Lietuvos lais-
vės atkovojimas.

Lietuviškos šeimos dalyvavi-
mas lietuviškame visuomeniškame
veikime, taip pat, labai daug
priklauso nuo moters — žmonos —
motinos. Blogiausiai atveju mo-
teris gali būti net stabdys, sudar-
ydama šeimoje tam nepalankias
sąlygas. Ne dažnai, bet taip esti.
Geriausiai atveju moteris gali ir
privalo būti visuomenišką darbą
skatintoja ir ragintoja. Ir piniginį
lėšų skyrimas lietuviškam dar-
bui (kad ir netiesioginiai) vėl
daug priklauso nuo "kasininkės",
nuo moters. Jei moteris mylės
savo tėvynę ir sielosios savo šei-
mos ateitimi, ji ir čia daug ko at-
sisakys.

Amerikoje daug partijų ir vi-
sokių kitų organizacijų, kurios ši-
tose (tik ką minėtose) moters pa-
reigose jai gali padėti. Tai nega-
lima paneigti.

Bet gi Lietuvos Atgimimo Są-
jūdis mums yra artimiausias ir
prieinamiausias. Mes čia jaučia-
mės kaip pas save namuose. Tai
mūsų pačių organizacija, tai mū-
sų namai — lietuviški namai. Čia
jungiasi visi tie pat lietuvių,
kaip mes — darbo moterys. Nie-
kas čia iš politikos biznio nedaro,
niekas iš politikavimo tarnybų
ar uždarbių neturi.

Svarbiausia, čia mums nepri-
valu kvaršintis "didžiųjų partijų"
reikalais. Partijos svarbus ir ge-
ras dalykas tiems, kurie turi lai-
ko. Gi tiems ir toms, kam rūpi
tik du dalykai: lietuviška šeima
ir Lietuvos laisvė — tam vieta
Lietuvos Atgimimo Sąjūdyje.
Todėl mes jį ir dedamės.

Juozas Lukoševičius

Ekonominių organizacijų reikalu

Gyvename tokia krašte, kur
tiek politinis, tiek kultūrinis gy-
venimas yra paremtas ekonominiu
pagrindu. Todėl ir mes, nenorėda-
mi vienoje ar kitoje srityje atsi-
likti, turime prisitaikinti prie šio
krašto sąlygų — stiprintis ekono-
miškai.

Pavieniui tai pasiekti, prie čia
esančios stiprios konkurencijos ir
stambaus kapitalo, yra sunku. Ta-
čiau reikia stebėtis mūsų tautie-
čių užsispyrimu, nes kaikiuriems
per didelį pasiryžimą ekonomiškai
pasisekė neblogai įsitvirtinti. Tai
yra sveikintinas dalykas.

Tas padaryti būtų žymiai len-
gviau susibūrus į atskirus ekono-
minius sambūrius, kaip juos ne-
pavadinantume — kooperatinėmis
ar akcinėmis (šerų) bendrovėmis.
Čia, žinoma, steigėjai patys turė-
tų išgildinti tą klausimą. Nes pa-
gal čia veikiančius valdžios nuos-
tatus, nuo pačios bendrovės pava-
dinimo, gali susidaryti skirtumas
ne tik paties veikimo, bet ir mo-
kesčių srityje.

Šiuo tarpu, iš tokių ekono-
mių veikiančių sambūrių mes Mon-
trealyje turime tik vieną Nepri-
gulmingą D. L. K. Vytauto Klubą,
kuris dėl tam tikrų priežasčių ap-
siriškęs siaurose veikimo rėmuose,
tačiau gana gerai ekonomiškai
verčiasi.

Labai blogai yra, kad ekono-
minėse organizacijose įsiviešpa-
tąja politiniai srovinės varžybos
ir, kad tų varžybų pralaimėtojai,

nepatekę į vadovaujamus orga-
nus, pradeda įmonės veikimui
kenkti. Na, o jų laimėtojai savo
pareigas panaudoja ne ekonomi-
niam progresui išvystyti, bet jį
konservuodami, naudoja savo va-
dovaujamuose organuose išsilai-
kymo tikslams.

Teko girdėti, kad panašių da-
lykų pasitaikė ir minėtojo klubo
veikloje, ko reiktų vengti.

Lietuvių Namų organizavimas
jau tęsiasi virš penkių metų, nors
tai yra labai svarbus reikalas.
Kam teko susidurti su salių nuo-
mavimais dėl įvairių parengimų,
tas gerai supranta, bet tas reika-
las dar tebestovi mirties taške.

Tam yra organizuojamos stovy-
klos, šiuo tarpu tik skautų, ku-
rioms, nemanau, kad būtų irgi
lengva tinkamą vietą gauti.
Tuo reikalu turėtų būti daro-
mi žygiai atitinkamose įstaigose,
kad lietuviai lengvomis sąlygomis
galėtų įsigyti žemės sklypą, tinka-
mą vasarvietei. Įsigijus šitokią
vietą, galima būtų per vasarą ten
įsteigti užkandinę, kuri, manau,
iš savo pelno apmokėtų reikalingas
išlaidas.

Šiems visiems reikalams iš-
gildinti yra būtinas reikalas prie
Bendruomenės Valdybos įsteigti
Ūkio Komisiją, pritraukiant at-
tinkamų sričių žinovus, kurie sa-
vo patarimais, o jei reikalas bus
ir darbu, žymiai palengvintų ne
tik veikiančių ekonominių organi-

Dr. VINCAS MISIULIS,

DĖL UGDOMOS EMIGRANTŲ TARPE ANARCHIJOS

Trėčia — Vlikas
Tautos Atstovybė

Vlikas, gal ir būtų bėdos Tau-
tos atstovybė, jei pagal jo ar mū-
sų valstybės konstituciją, bent
pabėgusioji į laisvą pasaulį tau-
tos dalis būtų savo valią jam rin-
kimų keliu delegavusi. Tuomet
tikrai būtų galima kalbėti, nors
siauresne apimtimi apie tautos
valios atstovavimą ir tuo pačiu
jį vadinti Emigracine Tautos At-
stovybe arba Emigraciniu Seimu.
Bet dėja, kad visa yra priešingai.
Nes Vlikas laisvajam pasauli-
jui atsikūrė, ne demokratinį ke-
liu Tautos Atstovybių kuriamais
konstituciniais pagrindais, tai yra
tautiečių valios delegavimu —
rinkimų keliu, bet partietišku at-
skirų asmenų, politinio ir mate-
rialio pelno siekiančiais akciniais
pagrinďais.

Todėl ir šiandienis Vlikas, pa-
gal savo prigimtį ir jo vedama
nenaudinga, o žalingą kovą su iš-
silikimais teisėtai N. Lietuvos
suvereninės valdžios testinumo
reprezentantais, yra ne Tautos
Atstovybė, bet politinio ir mate-
rialio pelno siekiantis Akcinė Ben-
drovė, alle, kaip kad buvusi su-
sidiarius iš kooperatinių bendro-
vių Kaune — Akcinė Bendrovė
"Valgis".

Pagal savo akciniais pagrin-
dais susidarymą, Vlikas tautos va-
lios, išskiriant grupių partietišku
veiksnių, ir tai net ne visų, (nes
vieni šlykščiausių provokacijų dė-
ka išvyti, kiti dėl Vliko destruktivi-
vair dirbamų darbų patys pabė-
go), niekad neatstovavo. Tuo la-
biau neatstovauja, po savo vestos
žalingos pasilikimo akcijos, pats
pabėgęs. Neatstovaudamas negali
neturi teisės savavaliai vadintis
valstybės valdžia ir Tautos Atsto-
vybe, net su nesamų partijų žino-
mais iš nepriklausomo gyvenimo
lietuvių tautos ir valstybės mel-
žėjais, repatrijantiškais Trečiojo
Reicho atstovais.

Reichiečių savavaliai pasisavin-
tas lietuvių tautos atstovavimas,
yra ne tik kad nemoralus, bet
tuo pačiu net labai įžulius, o svar-
biausia, kad jiems atstovauti, 1922
metų konstitucija draudžia. At-
rodo, kad prel. Krupavičiaus gru-
pei su savo satelitais, kurie 1922
metų konstitucija bent propogan-
diniai vadovaujasi, kaip kad 1949
m. Tėvynės Sargo Bibliotekos iš-
leistos 1922 metų konstitucijos
įvade Dr. jur. V. Šešuvis teigia:
"Vėl netekus nepriklausomo val-
stybinio gyvenimo, jo atstatymo
darbas yra remtinas taip pat 1922
konstitucijos principais", turėtų
būti gerai žinoma.

1922 metų konstitucijos devin-
tas straipsnis sako: "Niekas nega-
li būti kartu Lietuvos ir kurios
kitos valstybės pilietis". Tad jei-
gu pačių dievinama konstitucija
draudžia, tai kokiu būdu Trečio-
jo Reicho piliečiai gali būti tari-
mos "Tautos Atstovybės" — Vli-
ko atstovai, apmokami iš lietuvių
surinktų aukų, kuriomis nesiten-

zacijų, bet ir Bendruomenės Val-
dybos veiklą toje srityje.

Čia mano suminėti tik bendri
paviršutiniai reikalai, būtų nau-

kindami visais būdais siekia pa-
glemžti ir suvereninės valdžios
išsaugotus vakaruose naikinamos
tautos skurdžius resursus.

Šiuo atveju, kiek kitaip gali
aiškintis tos grupės, kurios vado-
vaujasi 1938 metų konstitucija.
Jos trylikto straipsnio antra pas-
traipa sako: "Įstatymais nustaty-
tais atvejais pilietis, turėdamas
svetimą pilietybę, gali ir nenus-
toti Lietuvos pilietybės". Tačiau
ir šios konstitucijos straipsnio
dvasia (13) saisto ne priešingo-
sios Trečiojo Reicho valstybės pi-
liečių, bet JAV piliečių lietu-
vius. Reiškia, ir pagal 1938 metų
konstituciją repatrijantiški už pi-
nigus savanoriai, tokiais Tautos
atstovais būti negali, kol nebus
išlaisvintoj Lietuvoj jų repatrijan-
tiškas statusas įstatymais sutvar-
kytas.

Nagrindamas 1922 metų kon-
stitucijos rėmuose vaidinamą emi-
gracijos Vliko valdžią ir Tautos
Atstovybę, paliečiau ir nuo tau-
tos atitrukusius didžiuosius vaid-
las repatrijantus. Tuo savo pasi-
sakymu prieš vaidilas repatrijan-
tus, neteisėtai vaidinančius Tau-
tos Atstovus, nenoriu ir net netu-
riau jokio tikslo įžeisti bei paže-
minti visus tautiečius, gelbėjusius
savo kailį repatrijacija. Šiuo at-
veju, kad nesudarytų klaidinga
nuomonė, nežūrint, kad ne vie-
ta ir ne laikas, tenka kiek įsamiau
įžvelgti į gyvenimą vokiečių ma-
žumą Lietuvoje, jų aspiracijas,
repatrijacija, jos skatintojus, išda-
vas ir tariamuosius mūsų "trem-
tinius" repatrijantus.

Vokiečių mažuma Lietuvoj

Nepriklausomaj Lietuvoj, ša-
lia įvairių mažumų, buvo ir vo-
kiečių. 1923 metų Visuotinio Lie-
tuvos Gyventojų Surašymo duomenys
rodo, kad tuo metu krašte buvo
29,239 vokiečiai. Tikrenybė, nei
tuo, nei kitu metu, išskiriant karo
okupacijas, Didžiojo Lietuvos, tokio
didelio vokiečių skaičiaus nebuvo.
Surašymo metu, toks didelis vokiečių
skaičius, panašiai kaip ir lenkų, ga-
vosi tik todėl, kad dar daugelis lie-
tuvių, vaduodamies ne tiek savo kilme,
kiek priklausymu protestantų kon-
fesijai, užsirašė save vokiečiais.
Tokiui tai būdu, dilelė lietuvių
protestantų dalis, neskirdam tikėjimo
nuo tautybės, padidino vokiečių
mažumos skaičių Lietuvoje. Savai-
me suprantama, kad suplakimui
tautybės su protestantiška tikyba,
labai daug prisidėjo, gyvenantieji
veržlija dvasia į rytus, vokiečiai.
To pasekoje, ne tik visi kiti, bet ir
mes lietuviai, nesant kitokių oficialių
statistinių davinių, naudojant —
1923 metų ne visai mažumų at-
žvilgiu tikslus Visuotinio Gyven-
tojų Surašymo duomenis, kurie
nepriklausomo gyvenimo metais,
nautautėjusiems ir suklydusiems
tautiečiams susiprantant, labai
pasikeitė.

(Bus daugiau).

LIETUVIŠKU KELIU

Savos politikos apžvalga

Rašo: STP. VYKINTAS

Vilniaus problemos

Rašytojas ir "Santarvės" re-
daktorius Fabijonas Neveravičius
"Santarvės" 4-5 nr. vedamajame
kelia Vilniaus problemas. Jis tei-
sus, kad mūsų veiksniai ir mūsų
spaudos dalis Vilniaus klausimo
nesvarsto, nekelia tarptautinėje
plotmėje ir negina politinių pa-
saulio centrų institucijose. Len-
kai, pasak Neveravičių, "mūsų po-
litinių diplomatinę veiksmų ka-
romu sudarytą "gentlemen agree-
ment" su lenkais, kad nebūtų
viešai judinami "ginčytini klau-
simai", paliekant galutinį jų iš-
sprendimą pokariui, visiškai su-
laužė." Tik mūsų politiniai veik-
sniai tupčioja vietoje ir daro len-
kams reveransus.

Nevisiškai teisinga, kad mūsų
išsivijoj politinėje, visuomeninė-
je ir publicistinėje plotmėje Vil-
nius palyginti mažai teminimas,
lyg ir pamirštas. "LL" nekarta
kėlė Vilniaus klausimą ir darė
mūsų veiksmams daug tų pačių
priekeišių, kuriuos daro ir F. Ne-
veravičius. Be to, savo laiku LAS
žmonių buvo suorganizuotas Vil-
niaus Apsaugos Komitetas. Ne
dėl komiteto kaltės, bet dėl mū-
sų visuomenės finansinio abuoju-
mo šis komitetas negalėjo išplėsti
savo veiklos taip, kaip jis norėtų.
Nekartą ir tarptautinėje plotmėje
teko apginti Vilniaus klausimą
prieš lenkus.

Tačiau vistiek tai yra mažai, ir
sutinkame su F. Neveravičiumi,
kad Vilniaus klausimas yra dega-
mai aktualus ir kad jį reikia la-
bai rimtai ir moksliskai, ir poli-
tiškai ir strategiškai svarstyti ne
tik savoje, bet ir tarptautinėje
spaudoje. Ypač reikia nukreipti
visą dėmesį į 3 didžiųjų užsienio
reikalų ministerijas, kad jos būtų
įtikintinos ginti mūsų tezes savo
vyriausiųjų forumuose.

Dvi F. Neveravičiaus tezes kiek
vienam lietuviui turėtų būti pa-
grindas: 1. istorinių ir teisinių
faktų šviesoje Vilnius visuomet
buvo integralinė Lietuvos dalis,
laikiniai buvusi fiziškai prievartos
būdu atplėsta nuo Lietuvos val-
stybės, 2. Lietuvių tauta niekad
nebuvo sutikusi su Vilniaus atplė-
šimu, nesutinka dabar su lenkų
emigracijos skelbiamomis tezė-
mis ir nesutiks su jokia situaci-
ja, kuri ateityje galėtų statyti Vil-
niaus klausimą Lietuvos nenau-
dai. (Teatleis p. Neveravičius,
kad jo tezes pabaigą truputį per-
redagavau).

Trečioji F. Neveravičiaus tezė,
kad "mums neegzistuoja joks "Vil-
niaus klausimas" yra prieštarau-
jamai sureduoguota. Geriau šią
tezę formuluokime taip: Kiekvien-
am geram lietuviui Vilniaus
klausimas savo tarpe yra visiškai
aiškus: Vilnius ir Lietuvos val-
stybė — vienas kūnas, vienas kra-
jas ir viena dvasia.

AMERIKOS PILIETYBĖS EGZAMINAI ARTEJA

JULIUS ŠAKELE

THE BILL OF RIGHTS

Keturi didžiosios Amerikos laisvės

Pakartojimas

Praėjusį kartą sakiau, kad Amerikos konstitucija buvo 10 kartų pakeista tais pačiais metais, kai ji buvo priimta. Sakiau, kodėl taip buvo padaryta. Šiandien pažiūrėkime, ką gi tie 10 pakeitimų gero padarė Amerikos piliečiams. Bet prieš tai išsiaiškinkime keletą anglišku pavadinimų, kad būtų lengviau suprasti. Pirmiausia reikia žinoti, kad Amerikiečiai kiekvieną konstitucijos pakeitimą vadina "Amendment". Ką gi tas žodis reiškia? Jis reiškia "Pagarinimas", "Pataisymas". Tai gana suprantama. Jeigu jau taisy konstituciją, tai tiki, kad ją gerina, o ne blogina. (Žinoma, kartais gali būti įvairių nuomonių).

Dabar kiti žodžiai. "The Bill of Rights". Laisvai verčiant galima būtų pasakyti "teisių sąrašas". Svarbu, kad taip buvo pavadinti tie pirmutiniai 10 konstitucijos pakeitimų (10 amendmentų).

Dabar penki angliški klausimai ir atsakymai

1. What is called an amendment of the Constitution? (Kas yra vadinamas konstitucijos pakeitimu — amendmentu?)

Atsakymas. Any change of the Constitution. (Bi koks konstitucijos pakeitimas).

2. What is called the "Bill of Rights"? (Kas yra vadinamasthe "Bill of Rights"?)

Atsakymas. The Bill of Rights is called first 10 amendments of the Constitution. (The Bill of Rights vadinasi pirmutiniai 10 Amerikos konstitucijos pakeitimų).

3. When was the Bill of Rights prepared? (Kada buvo the Bill of Rights paruoštas?)

Atsakymas. 1789.

4. When was the Bill of Rights adopted? (Kada buvo the Bill of Rights priimtas?)

Atsakymas. 1791.

5. How many amendments are

there in the Constitution now? (Kiek tokių amendmentų yra konstitucijoje dabar?)

Atsakymas. 22.

Lietuviški paaiškinimai

Apie tą Bill of Rights per egzaminus labai dažnai klausia. Tiesa, ten yra parašyta gana daug gražių ir piliečiams naudingų dalykų. Visus vargiai ar galima labai lengvai išmokyti. Kita vertus, nemokėčiau pasakyti, kuris iš tų "amendmentų" yra svarbiausias. (Nors toks klausimas per egzaminus pasitaiko). Bet vieną dalyką galima drąsiai sakyti. — Pirmas amendmentas yra labai svarbus. Jis garantuoja Amerikos piliečiams 4 didžiasias laisves, kurių ir iki šio laiko Amerikoje niekas nevaržo. Tai yra: tikėjimo, žodžio, spaudos ir susirinkimų laisvė.

Tas pats, tik angliškai

The Firrst Amendment names four great freedoms.

We have freedom of religion. We can go to our own church. We have freedom of speech. We can talk about the Govern-

ment. We have freedom of the press. Newspapers can print the news. We have the right to hold meetings.

Svarbu atsiminti

Šitie pirmutiniai 10 amendmen-
tų ir visi tie, kurie buvo vėliau padaryti, yra tikra konstitucijos dalis. Kitaip sakant, yra taip pat privalomi, kaip ir visa konstitucija.

Tik dėl įvairumo —
ne dėl egzaminų

Dabar Amerikos spaudoje dažnai užtikamas išsireiškimas: "Jis yra penktojo amendmento komunistas". Berods tą išsireiškimą su galvojo Senatorius McCarthy. — Taigi, kalbant apie amendmen-
tus, gera proga išsiaiškinti — ką gi tas reiškia? Apie tai kitą kartą.

MES MOKOMĖS ANGLIŠKAI

JULIUS ŠAKELE

• Žiūrėkime į ponios cigaretę

Angliškai pasakytum — "Let's look at the lady's cigarette". Arba, jei norėtum pasakyti: "Pažiūrėk į ponios cigaretę" — "Take a look at this lady's cigarette". Čia svarbiausia atsiminti, kad ne "to", ne "on", bet "at". Bet kodėl gi reikia žiūrėti į ponios cigaretę? Apie tai jau pradėjome kalbėti praėjusį kartą, versdami į Jietuvių kalbą "What every bartender should know".

• Verskime antrą sakinį

Sakinys toks: "Cigaret held between index second fingers (left) means lady is waiting for her boy friend (or husband).

"Cigaretė laikoma tarp pirmojo (rodomojo) ir antro piršto (kairio) reikiškia, kad ponia laukia jos draugo (ar vyro). Atseit, pavojaus nėra. Ateis ir bus gerai. Čia ir sunkių žodžių nėra.

Held yra dalyvis nuo hold — laikyti. Bet ar žinai skirtumą nuo "keep", kuris yra taip pat laikyti? Pavyzdžiui: "I keep my beer in the refrigerator", bet "I hold her hand".

Wait — laukti. Atsimink, kad reikia sakyti "I wait for you". — Aš tavęs laukiu.

Boy friend ir husband — gerai žinomi sutvėrimai.

• Verskime trečią sakinį.

Jis yra toks: "When cigaret is between second and third fingers (center) the lady wouldn't mind some conversation, but she pays her own check".

Vertimas: "Kada cigaretė tarp antro ir trečio piršto (centre), ponia nieko prieš neturėtų pasikalbėti (turėti pasikalbėjimą), bet ji moka jos (nuosavą) sąskaitą".

Ir čia padėtis nepavojinga. Ponias ir nori pasikalbėti ir pati už savo sąskaitą moka. Bet yra pora žodžių, kuriuos reikėtų išsiaiškinti.

Conversation — pasikalbėjimas. Check — čekis, sąskaita.

Bet kaip suprasti "would you

mind". Tai reikalingas ir gan patogus kasdieniškas išsireiškimas. "Would you mind" reiškia, ar tu turėtum ką prieš. Yra du atsitikimai, kada mes tai galime ir turime vartoti. Bet kiekvienu atveju šiek tiek kitaip. Imkime pavyzdžius. Aš, pavyzdžiui, noriu paprašyti Petrą, kad jis atidarytų langą. Tai aš ir klausiu jo, ar jis nieko prieš neturėtų, kad jis atidarytų langą. — Lietuviškai skamba truputį gromozdiškai. Bet angliškai ir gražiai ir mandagiai. Taigi, angliškai pasakytumėm: "Would you mind opening the window". Išidėmėkime, nesakome "to open the window", bet "opening the window". Imkime dar kitą pavyzdį: "Would you mind waiting for me". Išeitų: ar tu nepalauktum manęs.

Dabar kitas atvejis. Mes nieko neprašome padaryti. Mes tik norime paklausti, ar kas nors kitas nieko prieš neturės (neprotuos), jeigu mes ką nors patys padarysim. Pavyzdžiui: "Ar tu nieko prieš neturėtum, jeigu aš atidaryčiau langą". — "Would you mind if I opened the window". Išidėmėkime. Nesako "If open", bet sako "If I opened".

• Verskime paskutinį sakinį

Jo turinys toks: "Cigarette between third and little finger (right) is "smoke signal" for "your company is welcome — the check is all yours".

"Cigaretė tarp trečio ir mažojo piršto (dešinė) yra "dūmų signalas", kadangi jūsų draugystė yra pagedaujama, bet visa sąskaita yra jūsų".

Šitas sakiny pavojingas. Reikia sąskaitą mokėti. Dar blogiau. Gal ponios vyras ar draugas kur nors netoli sukinėjasi ir bando ponios ištikimybę. Gali būti triukšmo ir peštynių. Todėl bartenderiai tokių signalų labai nemėgsta.

Beje, žodis "for" reiškia ir — "dėl" ir "kadangi", nes, maždaug, tas pats, kaip "because".

MŪSŲ ATŽALOS

VDYDŪNAS APIE DONELAITIŲ PIRMAISIS ŽYMAS LIETUVIŠKŪMO PASISKELBIMAS RAŠTU.

Lietuvių tauta kartais vadinta dainių tauta. O tai yra tiesiog geras jos vertinimas. Vokiečiai dažnai skelbia, kad čia, kur dainuojama, galima linksmai viešėti. — Nelabi žmonės neturį dainų. Lietuviai visados visa ką ir pasipatų langą. Tai aš ir klausiu jo, ar jis nieko prieš neturėtų, kad jis atidarytų langą. — Lietuviškai skamba truputį gromozdiškai. Bet angliškai ir gražiai ir mandagiai. Taigi, angliškai pasakytumėm: "Would you mind opening the window". Išidėmėkime, nesakome "to open the window", bet "opening the window". Imkime dar kitą pavyzdį: "Would you mind waiting for me". Išeitų: ar tu nepalauktum manęs.

O tada buvo kaip tik dvasininkas, lietuvis, kurs prasimanė lietuvių gyvenimą, lietuvių ypatumus, vadinasi, lietuviškumą raštu atvaizduoti, kaip jis metų laikais pasireiškia. Tuo jis ir paveikė lietuviško žmogaus esmę. Skatino ją susimąstyti ir stipriau atsistoti žmonių gyvenime.

Šis dvasininkas buvo Kristijonas Donelaitis, kurs savo laikais, kaip dažnai mokslintų žmonių buvo daroma, vadinosi lotynų būdu Donalitius. Todėl vienas vokiečių mokslininkas manė, jis nebuvo lietuvis, o gal veikiau škotas. O Donelaitis buvo juk gimęs kaip ūkininko sūnus netoli Gumbinės 1714 metais, sausio mėn. 1 d. ir mokslintas kunigavimui Karaliaučiaus universitete. Ejęs ilgą laiką kunigo pareigas Tolminkiemiuose, taiggi netoli Gumbinės, Jis mirė 1780 m., vasario 18 dn.

Su savo apskrities žmonėmis jis labai mielai draugavo. Dažnai jis juose viešėdavo, pasikalbėdavo su jais, ragino geram ir paskaitydavo jiems, ką jis apie jų gyvenimą buvo parašęs. Matyt iš to, kad jis jautėsi jų draugu, kad gėdėjo su jais ir paguodė juos. Tiesa, kartais juos ir pabardavo.

Labai svarbu jam buvo, kad lietuviui elgtųsi dorai, kad jų širdis vis ir kreiptųsi į Dievą. Jis

aiškiai išmanė, kad žmogus tik tada veikiausiai pasilieka doras, jeigu palaiko prigimtą tautiškumą. Kur žmonės stengiasi prisipraptinti prie kito tautiškumo, čia jų dorovė menkėja, žmonių žmoniškumas apmiršta ir visokie niekšiškumai iš jų apsiireiškia.

Svetimųjų negerumai kartojami dargi perviršjančiai. Ir taip išskyla iš žmonių visokie blogumai. Žmonės tiesiog ištirksta. Aiškėja kietširdiškumas, žiaurumas, atgaulumas ir daug visokių kitų ne dorybių, kurios lietuviams šiaip yra visai neįmanomos. Lietuviams, taip sako Donelaitis, pridera būti tauraus žmoniškumo žmogystomis. Bet toks žmoniškumas tegali atsikleisti, lietuviams apsiireiškiant protėvių būdu, jų pavyzdžiu, elgesiu ir kalba.

Donelaitis savo raštus ir padavė kitiems kunigams, kurie jais ir labai pasimėgo. Taip šitas lietuviškumo skelbimas ir plito. Lietuviškumas pasidarė geriau pažįstamas. Bet Donelaitio raštai tebuvo pirmą kartą spausdinami 1818 metais. Padarė tai galima Karaliaučiaus profesorius Dr. Ludvigas Rhėza, kurs taiggi buvo lietuvis, kilęs iš Kuršių kopų. Jis pasirašė iš Donelaitio draugo, kunigo Jordano, Donelaitio raštus, kurių kelis Donelaitio našlė jam buvo įteikusi Rhėsa taip labai buvo jų paliestas, kad tuojou išvertė juos į vokiečių kalbą. Vėliau jis iš kito Donelaitio draugo, kunigo J. F. Hohlfeldo dukters, be kitų Kr. D. kūrinių, gavo ir visus Metų Laikus. Jis ir juos išvertė į vokiečių kalbą.

Tom dviem kalbom ir buvo tad Metų Laikai 1818 metais išspausdinti. Bet J. L. Rhėsa buvo iš jų išbraukęs visa, kas bloga parašyta apie vokiečius didžiūnus, kas pasakytą stambiu būdu, nešvankiais prasitarimais. Tačiau lietuviškumas buvo skelbtas, ir iš lengvo pasidarė vis geriau žinomas.

"Laisvosios Lietuvos" atstovai ir platintojai

Į kuriuos galima kreiptis prenumeratos, skelbimų ir kit. reikalais

J. A. V. PIETŲ AMERIKA

Baltimore, Md. BRAZILJA

A. Česonis, 1323 Hollins St. K. Jūra, Sao Paulo, Brazil,

So Boston, Mass. Gedmintas Juozas, 23 Dorchester St. Caixa Postal, 4189.

Brooklyn, N. Y. Valakas Juozas, 383 So. 4 St. KOLUMBIJA

Cleveland, Ohio. Senkus Vytautas, 702 E. 91 St. K. Klatauskas, Medellin, Aprt. nac. 2336.

Pašakarnis Vytautas, 1219 E. 61 St. VENEZUELA

Detroit, Mich. Pauza Vladas, 1906 — 25 St. Diržys Antanas, Maracay, Estade Aragua, Ave. Alayon 6 Oeste,

Veikutis Kazys, 9729 Woodlawn. E U R O P A

Hillside, N. J. V. Valickas, 572 Champman St. ANGLIJA

J. Vaitauskas, 123 Schnyler Ave. Jonelynas Kazys, The Chase Hostel, Coventry.

Newark, N. J. Trečiokas Kazys, 315 Walnut St. London, W. 4, D. Dauneraitė, 49, Thornton Ave.

Rochester, N. Y. Užemis Bronius, 1118 Nort St. BELGIJA

Omaha, Nebr. Pangonis Stasys, 1505 So. 31 St. Rev. J. Dedinas, Louvain, Belgique, 97 Rue de la Brabanconnee

Cicero, Ill. Juozaitis Stasys, 1413 So. 49 ct. ŠVEICARIJA

Canada A. Motiejūnas, 78 Fanered St.

Montreal, P. Q. Baltuonis Pranas, 4040 Ontario St., E. Apt 3. Sault St. Marie, Ont.,

Tavo brolis Vokietijoje yra šal-
kės ne tik maisto, bet ir spaudos. —
Nepagaliek jam užprenumeruoti
"Laisvąją Lietuvą".

Dauguma žino kaip nieko ne-
pasakyti, bet tik nedaugelis žino,
kada nieko nepasakyti.

Amerikiečių pesakis

Lietuvių Prekybos Namai

Moderniškausi baldai, 1954 metų modelo televizijos aparatai: ZENITH, MOTOROLA, WESTINGHOUSE, SYLVANIA ir daug kitų. Skalbiamos mašinos, šaldytuvai, gazo šildymui pečiai: SIEGLER, MOORE ir kiti. Radio aparatai, kilmiai, spyruokliai, matracai ir visa, kas tik reikalinga namų įrengimams.

Telefunken Europai klausyti radio aparatai. Rašomos mašinėls su pilnu lietuvišku šriftu siunčiamos į visą Ameriką ir kitus kraštus.

Lengvi išimokėjimai, sekmadienišs jokių taksų. Imonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS.

FURNITURE CENTER, INC.

3224 — 26 — 28 SO. HALSTED ST., TELEFONAS: Victory 2-4226
Imonė atidaryta: Pirm., Ketr. 9-9:30. Kitomis dien. 9-6. Sekmad. 10-5 val.

Jonas Kanis

MALONIAI

KVIECIA

ATSILANKYTI

ir PAMATYTI

Botany Brand "500"

Tailored by Daroff

Kostiumai

Paltai

100% VIRGINIA VILNOS

— DVIGUBAI AUSTA —

LABAI STIPRI

MEDŽIAGA.

BEN STAR

KRAUTUVEJE

DIDELIS PASIRINKIMAS, PASKUTINĖS MADOS VYRAMS IR MOTE-
RIMS GRAŽIŲ RŪBŲ.

20 savaičių išmokėjimui be procentų!

4630-32 So. Ashland Ave. Tel. YArds 7-3900

Naujausias mados, pavasarinų ir vasarinių, geriausias vilnos rūbų.

Neatidėliok, ir bet ką pirkdamas, nepamiršk aplankyti:

H. SEIGAN

VYRIŠKŲ RŪBŲ IR BATŲ KRAUTUVĖ,
4622 S. Ashland Av., Chicago 9, Ill.
Telef.: YA 7-1272
Čia gausite geras prekes pigesne kaina ir ilgesniam išsimokėjimui be nuosimčių!

Krautuvė atdara ir sekmadieniais iki 2 val. po pietų.
Mandagus patarnavimas lietuvių kalboje.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMOS

SOPHIE BARCUS, WGES 1390
KC — Pirmad. ir Penktad. 8:45—9:30 ryte; Šeštad. 8:30—9:30 ryte; Pirmadieniais 7:00—8:00 vakare.
Sophie Barcus, 7121 So. Rockwell St., Chicago 29, Ill. Telefonas: HE 4-2413.

MARGUTIS, WHFC 1450 KC
Pirm.—Šešt. 9:15 vakare; Ketv. 7:00 ir 9:15 vakare.
Margutis, 6755 S. Western Av., Chicago 36, Ill. Tel.: GR 6-2242

POVILAS ŠALTIMIERAS, WGES 1390 KC
Pirm.—Penkt. 8:00—8:30.
P. B. Šaltimieras, 6801 So. Talman Ave, Chicago 29, Ill. Telefonas: PR 6-3348.

BANGA, WOPA 1490 KC
Antr., Ketv. ir Penkt. 8:30—9:00 vakare;
Sektad. 2:00—2:30 po pietų.
Zefiras Sliuvinas, 6142 So. Ashland Ave, Chicago 36, Ill. — Telefonas: PR 6-6900.

PERKRAUSTYMAS IS ARTI IR TOLI

ILGŲ METŲ PATYRIMAS — PIGUS SAŽINGAS PATARNAVIMAS. — NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMU IRANKIAI KAI PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JŪSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INSIURINTI.

JUOZAS NAUJOKAITIS 2022 W. 69 St., Chicago 36, Ill. 29, Illinois. Tel.: WALbrook 5-9209

AL VARNAS & CO

Importuotus pietums ir kavai servizus, įvairiausių rūšių kristalo indus, vaikams servizus, keramikos išdirbinius ir dovanų dalykus siūlo pigiau negu kur kitur

AL VARNAS & CO IMPORTO FIRMA

2509 W. 63rd St. Telef.: WA - 5-2278

Didelis pavasarinis išpardavimas

Gautas didelis kiekis naujų pavasarinų RŪBŲ ir BALTINIŲ, vyrams, moterims, vaikams ir namų reikalams, kaip tai: paklodžių, užvalkalų, rankšluosčių ir kita, SU MAŽINTOMIS KAINOMIS PIRKSITE LIETUVIŠKOJE

JOSEPH'S DRY GOODS STORE

3218 So. Halsted St., Chicago 8, Illinois.

DĖL BATŲ LAUKTI RYTDIENOS, važiuoti desėtkus mylių. NERVOUOTIS ir gaiškinti laiką? NE! RYTDIENOS BATŲ MODELIS žinomiausių firmų, BATŲ SAVO SKONIUI ir finansiniam pajėgumui — LENGVIAUSIAI IŠSIRINKSI čia pat lietuviškoje

UNIVERSAL SHOE STORE

3335 So. Halsted St. Telef.: YARD 5-0525

Tai batai kiekvienam

P & J JOKUBKOS T V IR BRANGENYBIŲ KRAUTUVĖ

4102 Archer Ave, Chicago 32. Telef.: LAfayette 3-9617

Dumont, Zenith, G. E. Televizijos, Zenith, G. E. Bulova radios, Deimantiniai žiedai, Cyma, Gruen, Elgin, Bulova laikrodžiai; Sidabro šaukštų, peilių, šakutių komplektai, žadintuvai, radio, elektriniai ir paprastai, Parker, Shaefer's Plunksnakočiai. R 8 T.V. lėmputės; Elektriniai virtuvės indai; Foto aparatai.

Laikrodžių, Televizijų ir visų kitų pas mane parduodamų prekių taisymas.

V. ŠIMKUS

STATYBŲ KONTRAKTORIUS — State naujus namus pagal sutartį. Didelis planų pasirinkimas. Atliekami remonto darbai.

4645 So. Keating Ave. Telefonas: REpublic 5-8202. Skambinti nuo 6 val vakaro.

IŠNUOMOJAMA

GERA, DIDELĖ, ŠVIESI PATALPA, TINKANTI BILBARDŲ KURIAM BIZNUI, ARBA SANDĖLIUI. Adresas: 5103 So. Carpenter Str. (Kampas 51 g. ir Carpenter)

CICERO UŽEIGOJE LITUANICA

JAUKIAI PRALEISI VAKARĄ pas TADĄ KAZIMIERAITĮ Penktadieniais, Šeštadieniais ir Sekmadieniais, atidaryta 24 valandas. Čia be gardžių gėrimų ir užkandžių, yra įvairių žaidimų: 4920 West 14th Str., Cicero 50, Illinois. Telef.: TOWNhall 3-9601

Draugai ir sau sveikatos knyga vadovas:

BŪKITE SVEIKI

Ją parašė ir jau išleido Dr. Biežis. Šioje knygoje aprašoma suprantama lietuvių kalba svarbiausi sveikatos išlaikymo dėsni: KAI BŪTI SVEIKU IR ILGAI GYVENTI. Ši svarbi knyga privalo rasti kiekvienoje lietuvių šeimoje. Kaina tik 2 doleriai su prisūntimu. Tuojau užsisakykite. Užsakymus siųskite knygos autoriui:

Dr. S. Biežis, 3241 W. 66 Plase, Chicago 29, Ill. Telefonas: REpublic 7-7868.

Kas Valgo Bruno Duona

Visad žydi kaip Aguona LIETUVIŠKA KEPYKLA

SAV BRUNO MACLANSKAS, 3339 So. Lithuanica Ave. Telef.: KLiffside 4-6378.

Jonas Karvelis

3249 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Tel.: Yards 7-0677 ir Tel.: DA. 61136 Didžiausias pasirinkimas: siuvamų mašinu, Radio aparatų, įvairių šveicariškų laikrodžių, įvairiausių lietuviško meno išdirbinių, Lietuviškų knygų, žurnalų ir laikraščių.

LIETUVIŠKA DUONA

Ir įvairius kepsnius kepa iš tremties atvykęs patyres Lietuvoje kepejas — specialistas ALEKSAS GAIDJURGIS

STAR BAKERY

ADRESAS: 738 W. 31 ST.

ALAUŠ PRISTATINĖTOJAS ANDRIUS LAUKAITIS

PRISTATO lietuvišką "BALTOŠIOS MĚSKOS" ir importuotų alų: iš Vokietijos, Prancūzijos, Belgijos, Olandijos, Danijos, Švedijos, Norvegijos, Škotijos, Anglijos, Austrijos, Čekoslovakijos, Italijos, Irlandijos, Meksikos, Japonijos ir Filipinų, buteliuose, skardinėse ir statinėse.

PAŠAUK telef.: YARDS 7-0534 arba REpublic 7-4526

IR BUS PRISTATYTA Į NAMUS, o pašaukimo išlaidos gražintos.

AUTOMOBILIŲ PATAISYMAS

Motorams keičiami guoliai, žiedai, šleifuojami vožtuvai, gręžiami cilindrai, tekinami alkūniniai velenai, taip pat atreguliuojami (tune-up) motorai. Išvalomi (oboil out) karborateriai. Sutvarkoma elektrinė ir vairavimo sistemos. Perdirbama stabdžiai, transmisijos, diferencijalai, keičiamos sankabos (clutch) ir kitos dalys. Atliekami dideli ir mažesni lygintimo ir dažymo darbai. Mašina pamama iš katastrofos (accident) vietos ir sutvarkomi reikalai su insurance. — GARANTUOTAS IR SAŽINGAS DARBAS. Dirbtuvė atidaryta nuo 8:00 val. ryto iki 9 val. vakaro.

M. ČESAS, A. STANEVIČIUS

1835 CANALPORT AVENUE. Telef.: dirbtuvės SEeley 3-2146, namų KENwood 8-3092.

Turime pardavimui namų, biurių, tarmų įvairia kaina ir įvairiose vietose Toronto ir visoje Ontarijos provincijoje. Visas informacijas suteiks velti

DR. J. KAŠKELIS

575 Queen Str. W. Toronto, R. TESLIA REAL ESTATE. Tel.: EM 8-2646; Namų tel.: KE 7536.

JOSŲ GROZIS PRIKLAUSO NUO GRAŽIAI IŠVALYTO RŪBO!

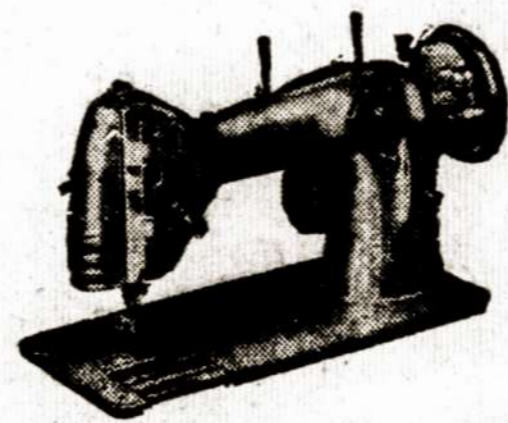
MARTIN WIDRA Siuvejėjas 3541 S. Halsted St. TEL.: YARDS 7-6035.

Siuva naujus drabužius, persiūva, pataiso ir išvalo senus. Priima valymui drabužius ir baldinius. Ten pat galima gauti įvairių knygų pasiskaitymui į namus ir yra lietuviškos spaudos kioskas.

JAUKUS LIETUVIŠKAS RESTORANAS IR VALGYKLA, biliardas ir stalo tenisas. Įvairūs gėrimai, šalti ir šilti užkandžiai. Tremtinių mėgstamiausia vieta. Erdvi salė įvairiems parengimams

JONAS BUDRIKAS

1442 So. 49th CT., Cicero 50, Ill. Tel.: TOWNdall 3-9472.

● Eridžporte, 3524 S. Halsted gatv. (šalia kino teatro RAMOVA) yra atidaryta nauja apmušalų (sienoms popietis), daugių namų ruošos reikmenų ir praktiškų dovanų krautuvė. D. JURJONAS 3524 So. Halsted St. Tel. Bishop 7-3371

Jūs rasite šioje krautuvėje įvairių kasdien naudojamų daiktų už prieinamą kainą. Be to, yra mašinų "PHOENIX", kuriomis galima be vargo išsiuti kilpas, prisūti sagas, padaryti apmetimus ir įvairius kitus pagražinimus užvalkaluose, bei moteriškuose baldiniuose. Tos mašinos jau buvo žinomos Nepricklausomoje Lietuvoje.

HARMONY MOTORS, Inc.

Kviečia Jus atsilankyti į naujai perorganizuotą, greičiausiai augančią Lietuvišką Automobilių Prekybą GERESNĖS MAŠINOS už žemesnes kainas! 5805—07 S. Western Av. Tel.: REpublic 7-6480.

PERKANT — PARDUODANT NAMŲ AR KITOKIŲ NUOSAVYBĖ KREIPKITĖS Į LIETUVIŠKŲ BIURŲ

A. MINIOTA

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

1333 A DUNDAS ST. W., TORONTO OL. 8443 — OL. 444 Mes patarnaujame teisingai, skubiai, savo kalboje. \$500 — \$1500 — galite gauti per mūsų biurą, tik už Jūsų parašą, be žirantų, jei Jums trūksta pinigų — įmokėjimui perkant namą. Visais biznio reikalais mūsų agentai NEMOKAMAI suteikia informacijas ir mielai Jums patarnaus.

F. JONYNAS

Telefonas įstaigos: OL. 8444. Namų: OL. 2972.

P. DAMBRAUSKAS

Telefonas įstaigos: OL. 8443. Namų: JŪ, 6198.

V. JUČYS

Biznio telef.: 8444. Namų tel.: OL. 6718.

V. SIMINKEVIČIUS

Telefonas: OL. 8443, OL. 8444.

WALTER SASNAUSKAS

GENERAL CONTRACTOR

2456 W. Marquette Road, Chicago 29, Illinois. Telef.: GROvehill 6-8402

Stato naujus namus pagal su tartį ir planą. Atlieka įvairius remonto darbus.

LIETUVIŠKOJ KRAUTUVĖJŲ DANA

yra didelis pasirinkimas: įvairių gintaro gaminių, lietuviškų audinių, medžio ir odos išdirbinių, meniškų margučių, vaikų ir moteriškų rūbų.

SAVININKAI A. IR D. PAREIGIAI

1445 So. 49th AV., CICERO 50, ILL. Telefonas: TO 3-6591.

Didelis pasirinkimas

Laikrodžių ir Brangenybių

Vietoje ir Europoje gamintų laikrodžių sąžiningas pataisymas už žemas kainas

A. R. JUNIEWICZ IR SŪNUS

3317 So. Halsted St., Chicago, Ill.

MODERNIŠKA KIRPYKLA

Savininkas W. REKASIUS, 752 West 33rd Street (prie Halsted gatvės). Darbas atliekamas labai svarioj kirpyklos patalpoj ir geriausiai, pagal kiekvieno mūsų tautiečio skonį ir pageidavimą. Kainos žemos. Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro. Šeštadieniais — nuo 9 val. ryto, iki 6 val. vakaro. Trečiadieniais — uždaryta.

Telefonas: Victory 2-8770.

UŽEIK IR PATS ĮSITIKINK.

ARS-FOTO STUDIJA

3362 So. Halsted St., Chicago, Ill., daro įvairių dydžių portretus ir nuotraukas. Atlieka Studijos ir Foto mėgėjų darbus. Aprūpina geta filmine medžiaga.

STEPONAS C. LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYS KOPLYČIOS

2424 W. 69th St. .... REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PL. .... Virginia 7-6672
10756 S. Michigan Ave. .... PULLman 5-1270

LIUDĖSIO VALANDOJ
Sukite
MAŽEIKA & EVANS
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned kopyčia
REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse: gausime kopyčią arčiau Jūsų namų.

Virš 50 metų Veikia Dieną ir Naktį

Ne tik patarnauja, bet ir brošėkoms patarnaus duoda apie IVAIRIAS APDRAUDAS. KREIPKITES Į

JOHN F. EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorius

Tai yra seniausia ir didžiausia laidotojų įstaiga.

4605 — 07 So. Hermitage Ave. — Tel.: Yards 7-1741 ir 7-1742

arba 4330 — 34 So. California Ave. — Telef.: LA. 3-6440

Koplyčiose moderniškai oro keitimo įrenginiai

KĄ JIE DIRBA

Fabijonas Neveravičius, stilištas vertėjas ir rašytojas, dabar gyvena Anglijoje, Londone. Dienų vėpetai jam atima beveik visą laiką, dėl ko tikrajai kūrybai valandų kaip ir nelieka.

Juozas ir Eugenija Požeriūnai, gyv. Melrose Park, Ill., stoties namus. Rudenį galvoja persikelti gyventi į naują namą. Ponas Požeriūnas iš profesijos yra pedagogas, bet pasirodė, kad ir statyboje neblogai nusimano. Pats savo jėgomis ir draugų padedamas pasistatys gražų namą.

Birutė Valiukaitienė, prieš metus laiko atvykusi į JAV dirba kaip galestingoji, sesuo, Sout Town ligoninėje. Ponas Valiukaitis atvyko iš Prancūzijos. Prieš tai dar gyveno Vokietijoje ir Šveicarijoje.

Kostas Eitutavičius ir Janet Marie Chebat š. m. gegužės 30 d. ruošiasi sukurti lietuvišką šeimos židinį. Kostas yra atvykęs prieš 5 metus iš Europos, o Janet Marie yra čia gimusi lietuvaitė. Sekmės jaunavedžiams!

Vyr. skn. Martinus Jurkšas, gyvenantis Cicero, sutiko išleisti R. Baden Powell knygą "Skautybė Berniukams". Šiam tikslui jis yra paskyręs \$ 500. Vyr. skn. M. Jurkšas šios knygos išleidimo darba pradėjo Vokietijoje. Jis turi įgaliojimą, jam pavedantį šios knygos išleidimą. Šiuo metu yra laukiama medžiaga (kuri buvo surinkta Vokietijoje) iš Kanados.

Anzelmas Pajuodis, Chicago, Ill., 9 metų, laimėjo LL mįslių konkursą. Skirtą pusmetinę prenumeratą jis padovanojo Stasei Paulauskaitei, jos vardadienio progai.

Alfonas Paukštė, yra Rezistencinės Santarvės Chicago Skyriaus pirmininkas.

Antanas Balčiūnas, yra naujai išrinktas Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio Chicago skyriaus valdybos narys. Jis yra tikras brolis Jono Balčiūno, kuris yra LAS centro valdybos (Vietninkijos) Amerikoje pirmininkas. Abu broliai aukoja ir darbą ir pinigų Lietuvos laisvinimo darbui.

Juozas Naujokaitis, turis perkraustymo agentūrą, nusipirko namus 2022 W. 69 St.

Lithuanian Chamber of Commerce Direktorių Taryba paskyrė \$100.00 premiją už geriausią atsakymą į klausimą: "Kodėl aš perku lietuvių krautuvėse ir naudoju lietuviškų įstaigų patarnavimus?" Be to, dar numatyta ant- ra premija — \$50.00, trečia — \$25.00 ir visa eilė daiktinių prizų.

Kad šiame konkurse galėtų dalyvauti galimai didesnis lietuvių skaičius, Lietuvių Prekybos Rūmai atspausdino specialius Konkursą dalyvių blankus su apmoke- tu atsakymu. Šie blankai yra gaunami pas Chicago lietuvių prekybininkus ir lietuviškose — Taupymo ir Skolinimo Bendrovėse. Norintis konkurse dalyvauti turi pas lietuvių prekybininką ar taupymo bendrovėje pasiimti tą blanką, atsakyti į jame nurodytą klausimą ir ligi šių metų gegužės mėn. 15 d. vidurnakčio įmesti tą blanką į pašto dėžutę. Pašto zen- klo uždėti nereikia nes atsakymas apmokėtas. Gauti atsakymai bus Prekybos Rūmų Paskirtos Komisijos peržiūrėti ir laimėtojai pas- kelbti spaudoje.

Jeigu kas savo apylinkės lietuvių krautuvėje konkursa blanką negalėtų gauti, prašomas kreip- tis tiesiai į Lithuanian Chamber of Commerce raštine, 13500 So. Western Ave, Blue Island, Illi- nois, ar telefonu Waterfall 8-7700 ir blankai bus tuojau pristatyti.

Visi lietuvių, ypač mokyklų, jaunimas, kviečiamas šiame kon- kurse dalyvauti ir laimėti vertin- gų dovanų.

Konkurso tikslas — remti ir skatinti lietuvišką verslą, o taip pat supažindinti ir lietuvius pri- rėjęs su esančiomis jų apylinkėje lietuvių valdomomis ir aptarnau- jamomis krautuvėmis ir įstaigomis. A. B.

Benediktas Vytenis Mačiukas, gavo magistro laipsnį Chicagos universitete, už savo mokslo dar- bą apie JAV karinę politiką pas- kutiniojo karo metu. Šiuo laiku Mačiukas tęsia mokslą toliau be- siruošdamas filosofijos daktaro laipsniui. Benediktas yra sūnus a. a. Aviacijos pulkininko Antano Mačiuko ir Antaninos Vaitelytės Mačiukienės, kuri yra dantų gydytoja.

Rita Jacevičiūtė (Ječiūtė) ir Petras Dūda, susituokė gegužės mėn. 8 d., Šv. Kryžiaus bažnyčioje, Chicagoje, o vestuvių puota vyko "Holly- wood" svetainėje. Puota buvo įdomi tuo, kad gausių svečių ir viešnių tarpe dalyvavo akademi- niai išmokslingi nepriklausomos Lietuvos žemės ūkio darbuotojai ir vadovai. Ne visų pavardės man pavyko sužinoti. Bet mačiau, kad te nbuvo prof. Jonas Paltarokas (buvęs Žemės ūkio akademijos rektorius), prof. Dr. Juozas Motiejūnas (buvęs Veterinarijos Ins- tituto rektorius), Alfonsas Indreika (buv. Panevėžio ap. agrono- mas), Vaclovas Tallatkelepa (buv. Telšių apskr. agronomas), Janulaitis (buvęs geležinkelio ir Lietūkio direktorius) ir iš viso labai žymi ir plačiai išsišakojusi Lietuvos ūkio ir visuomeninio darbo asmenybė.

Alfonas Indreika pasakė pag- rindinę puotos kalbą labai pabrėždamas to fakto svarbumą, kad ir ne savoje žemėje lietuviai tuo- kiasi su lietuviškomis.

Juozas Skorubskas (buv. "Pie- nocentro" skyr. direktorius) buvo puotos "linksnumų" kėlėjas. Bu- vo gera, gražu ir linksma.

Šilūno Kęstucio orkestras (Ar- turas Jakavičius — saksofonas, Jan- čys Bronius — solistas baritonas ir pianistas, ir kt.) nenulstamai lydėjo gražią svečių nuotaką.

Jaunieji gavo daug sveikinimų bei dovanų, o jų tėvai — Kazys Jecius-Jacevičius ir Kazimiera Dūdienė — susilaukė daug sim- patijų ir padėkos.

Vladas Valentas, garsus jūrininkas iš Švedijos, ap- lankė "LL" redakciją, užsisakė laikraštį, ir pasižadėjo būti nu- latiniu rėmėju ir bendradarbiu.

LOS ANGELES, CALIF.

Amerikos Lietuvių Bendruo- menės vietos apylinkės valdyba pradėjo vykdyti neseniai visuoti- nio susirinkimo priimtą 1954 me- tų veiklos planą. Sudaromos trys pagrindinės komisijos: Švietimo ir kultūros, Ekonominė ir Šalpos. Valdyba asmenis į tas komisijas jau pramatė. Valdybos atstovu Švietimo ir Kultūros komisijoje sutiko būti Dr. K. Alminauskis; Šalpos komisiją organizuoja pats valdybos pirm. J. Uždavinys; gį Ekonominę komisiją — Dr. P. Pa- mataitis. Artimiausieji apylinkės uždaviniai: LB idėjos skleidimas, kartotekos sudarymas. Rudenį pra- matyta pora didesnių rengimų.

"Lietuvių Dienų" balandžio nu- meris jau pasiekė skaitytojus. — Šiame numeryje paminima Bern- nardo Brazdžio 30 metų litera- tūrinio darbo sukaktis, duodant su juo pasikalbėjimą, straipsnį apie jo kūrybą, nuotraukų iš jo gyvenimo ir trejetą eilėraščių. Ta- me pačiame numeryje rašo: K. Mockus, St. Lušys, A. Tyruolis, A. Tuly, prof. Dr. M. W. Graham ir kiti. Įdomi ir angliškąji dalis. Tei- pa virš 50 nuotraukų iš viso pasa- lio lietuvių gyvenimo. Metinė pre- numerata visame pasaulyje 4 dol. Administracijos adresas: "Lietu- vių Dienos", So. Broadway, Los Angeles 3, Calif.

Vinco Ramono "Kryžiai" ang- liškai pasirodys po poros mėnesių. Romanas, kurį į anglų kalbą iš- vertė LD redakt. M. C. Stark, bai- giamas atspausinti. "Lietuvių Die- nų" leidėjas A. Skirius to žada leisti Vytauto Belajaus paruoštą lietuviškų legendų knygą angli-škai.

J. P.

CLEVELAND'E, Ruošiamas didelis meniškas dainos ir baleto KONCERTAS

Dalyvauja: Valst. Operos solistė Alė Kalvaitytė, Baletmeisteris Simas Velbasiš ir jo studijos balerinos: T. Aviziūtė, A. Balytė, B. Barodicaitė, R. Deksnytė, R. Grauzinytė, N. Šapalaitė ir J. Vytauskaitė.

Solistė ir baletas į Cleveland'ą atvyksta pirmą kartą su paruoš- ta plačia ir turininga programa. Buš išpildyta žymiųjų lietuvių ir pasaulinių kompozitorių kūri- niai.

Solistė ir baletui akompanuo- ja Antanas Kalvaitis. Rengia: Lietuvos Atgimimo Są- jūdis.

Koncertas įvyksta gegužės 22 dieną — Slovenian Auditorium — erdvioje ir vėsioje salėje, 6417 St. Clair Ave.

Po meninės dalies bus orkes- tro muzika ir sokiai.

Turtingas Bufetas. Pradžia 7 val. Bilietus galima iš anksto įsigyti pas LAS narius ir prie įėjimo.

NAUJIEJI ŽMONĖS DETROITE

Š. m. gegužės 29 d. 7 val. vak. Detroito Didžiojoje Ukrainiečių salėje (Martin g-vė prie Michi- gan Av.), statoma Petro Vaičiūno 5-kių veiksmų drama NAUJIEJI ŽMONĖS. Veikalą režisuoja Z. Arlauskaitė — Mikšienė, režisū- ros padėjėjai: I. Gerulaitytė ir J. Janekas. Parengimu rūpinasi Lietuvių Rezistencinės Santarvės Detroito antroji kuopa.

STIKLINIS ŽVĒRYNAS

Lietuviai teatralai nepalaužia- ma energija ruošiasi naujai prem- jerai. Režisorius Vytautas Valiu- kas gegužės 15 dieną atskleis lie- tuvių visuomeninei visame laisvam pasaulyje pagarsėjusį Tennes- see Williams "Stiklinio žvėryno" vaidinimą.

Maloniu sutapimu, "Stiklinis žvėrynas" pirmą sykį amerikie- čiams buvo suvaidintas Čikagoje, Civic teatre, tad šį kartą "Stikli- nį žvėryną" lietuvių taip pat iš- vyps pirmą kartą Čikagoje.

Neapvykęs, kaip režisorius, "Antigonos" pastatymu, kuriame pasirodė subrendusiu menininku, Vytautas Valiukas pasirinko visai skirtingo pobūdžio veikalą, tuom žadindamas dar didesnę žiū- rovų susidomėjimą.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Valdyba, kurios būstinė yra Čikagoje, gavo iš P. L. B. Vokietijos Krašto Valdybos laišką, kuriuo S-gos Valdybai dėko- jama už \$500,— auką Vasario 16 d. gimnazijos namams ir \$300,— auką vargo mokykloms ir už "tie- su ir aiškų pasisakymą" remti gimnazijos patalpų pirkimą. P. L. B. Vokietijos Krašto Valdyba sa- vova laisvę, be kito, rašo: "Tiesa, dar daug ko trūksta, iki galėsim pasakyti, kad Gimnazija tinkamai įrengta, bet ateity bus tikriausiai lengviau, nes tikimės, kad pasekė Jūsų gražiui pavyzdžiui, aktyviau prisidės ir kitos Amerikos lietu- vių organizacijos bei plačioji vi- suomenė." (tb)

TREMTINIAI VETERANAI,

tarnavę Amerikos kariuomenėje, yra kviečiami susirinkti š. m. gegužės mėn. 16 d., 4 val. po pietų Lietuvių Auditorijoje. Bus ap- svarstomi aktualūs, veteranus lie- čiantieji reikalai.

Lietuvi veterane, dalyvauk šia- me susirinkime!

Initiatoriai.

PAIEŠKIJIMAS
Agota BUDRYTĖ, gyv. Lon- don, Ont., prašoma atsilipti, ar žinantieji prašomi jos adresą pranešti, šnuo adresu:
Jonas Valaitis, 741 Wilde Det- roit 9, Mich., USA.

SIMO VELBASIO BALETO STUDIJA VYKSTA Į TORONTO IR CLEVELAND

Š. M. GEGUŽĖS MĒN. 15 D. TORONTE, MASARIK HALL, 112 COWAN ST. (kampas Queen St. W.)

Ir š. m. gegužės mėn. 22 dr. CLEVELAND, OHIO, Slovenian Home salėje, 6409 St. Clair Ave — Į V Y K S

BALETO VAKARAS - KONCERTAS VAKARO PROGRAMĄ IŠPILDYS GERIAUSIOS ŠOKĖJOS IŠ SIMO VELBASIO BALETO STUDIJOS

PADĖKA

Po septynerius metus trukusios sunkios plaučių ligos, š. m. balan- džio mėn. atsisveikinau su ligo- nėmis ir sanatorijomis. Per pra-ėjusius 7 metus, kurių bėgyje man teko pakelti šesetą sunkių operacijų, visą laiką buvau lietu- viškos visuomenės materialiniai remiamas. Ypatingai didelės pa- ramos susilaukiau pernai opera- vimuisi ir gydymuisi Šveicarijo- je.

Nesuklysiu tvirtindamas, kad ši lietuviškos visuomenės parama leidusi man pasinaudoti geriau- siais ir tiksliausiais gydymo priemonėmis, mane galutinai iš- ilgametės ligos išgelbėjo.

Nors ir norėdamas, bet negalė- damas spaudos puslapiuose nuk- reipti padėkos žodį, paminint tie- sioginiai kiekvieną man padėjusį lietuvi, aš galiu šiandien čia iš- reikšti tik bendrus gilios padėkos jausmus:

Lietuvių Rezistencinei Santar- vei,

Lietuviškų Tautinių Akademi- nių Korporacijų Sambūriui,

Jaunimo Sambūriui "Šviesa",

Gimnazijos ir Universiteto lai- kų Bičiuliams,

Rezistencinės, Veiklos Drau- gams,

P-lei Marijai Sirutytei ir ki- tiems — giminėms, pažįstamiems ir nepažįstamiems tautiečiams — Jungtinėse Amerikos Valstybėse, Kanadoje, Anglijoje, Australijo- je, Veneculoje ir Vokietijoje.

Netikint galimumu žodžiais iš- semti dėkingumo tūrį, man tenka visoms man padėjusioms organi- zacijoms ir asmenims padėkoti šiandien tik vienu, bet viską, ką padėkos žodis, savyje gali turėti, slepiančiu — A Č I Ū.

Drauge aš nuosirdžiai dėkoju redakcijoms tų laikraščių, kurie šią padėką spausdina ar pernai atitinkamai pranešimais bei kro- nikos žinutėmis prie paramos man suteikimo yra prisidėjęs.

Karolis Drunga, Vokietija.

PADĖKA

Daugeliui lietuvių studentų bu- vo suteikta galimybė dalyvauti Margučio rengiamame koncerte, kai grupė lietuvių veikėjų nūpi- rko trisdešimt penkis bilietus į mi- nėtą koncertą ir juos perdavė stu- dentų klubui "Lituanica". Tę lie- tuviai visuomenininkai, parėmę stu- dentus, yra: dr. S. Biežis, p. J. J. Bačiūnas, Prelatas B. Urba, p. J. Kazanauskas, adv. A. Lapinskas, ir adv. A. Ollis.

Illinois un - te (Navy Pier) stu- dijuojančių lietuvių studentų var- du jiems reikiame širdingą pa- dėką.

Klūbo Valdyba.

BERNIUKŲ VASAROS STOVYKLA

Amerikos Lietuvių Bendruo- menės Laikininis Organiz. Komitetas, vykdydamas apygardų su- važiavimo priimtą rezoliuciją dėl lietuviškų vasaros stovyklų lietu- vių vaikams, pavedė Dr. A. Šerkš- nui šią vasarą organizuoti stovyk- lą rytinių apygardų berniukams.

Dr. A. Šerkšnas pasiūlymą pri- ėmė ir jau atliko paruošiamuosius darbus. Stovykla įvyks Connect- icute valstijoje, kuri lengviausiai pasiekiami visoms rytinėms apy- gardoms. Lituaniškos ir lietu- viškų programų rengime bus bendradarbiaujama su mergai- čių stovykla, vėdama lietuvių se- selių „Putname... Stovykla tęsis keturias savaites ir bus tiesiog- iai LOK kontrolėje, ypač litua- nistikos, lietuviškų programų or- ganizavimo darbe ir stovyklos personalo rengime.

Tėvai prašomi neatidėliojant užsiskirti vietas šiuo adresu: Dr. A. Šerkšnas, 301 Silas Deane Hwy., Wethersfield, Conn. Telef.: Hartford, Jackson 9-3064. Čia gaunamos visos smulkios infor- macijos.

W. M. Chase, LOKo Iždininkas ir Įgaliotinis Stovykloms reikalams.

NEIPRASTA VESTUVINĖ DOVANA

Brazilijoje gyvenęs muzikas ir "Lituanijos" jaunimo šventadie- nių popiečių vedėjas Jonas Kase- liūnas per Velykų šventes susi- tuokė su rašytoja Karole Pažerai- te. Vestuvinės dovanos vietoje išleidią jos novelių rinkinį "Did- vyrių žemė". Knyga jau spausdi- nama. Techninį darbą atlieka Kl. Jūros "Garnio" leidykla.

Kultūrininko muziko Jono Ka- seliūno pavyzdys tikrai gražus ir sveikintinas. Lietuviška knyga Brazilijoje jau ypatingai retas svečias, o kituose kraštuose išlei- džiamos "braziliečiams" knygos, dėl valiutos žemumo, neįkanda- mos.

Lietuviškos knygos bičiuliai "Didvyrių žemė" galės įsigyti per "L. L." Redakciją.

1962 metų pradžioje Lietuvos Diplomatijos Šešas S. Lozoraitis, atsilankęs Bonnoje ir atlikęs rei- kalingus pasikalbėjimus, buvo pa- siėmęs uždavinį rūpintis tenai Lietuvos interesais.

Dabar, šiam kontaktui su Bon- na suintensyvinti, Diplomatijos Šešas aukščiau minėtą uždavinį yra pavedęs Pasiumtintybs Pata- rėjui Dr. Albertui Geručiu, ga- vęs iš atitinkamų Vokietijos įs- taigų pranešimą raštu, kad Dr. Geručio asmuo yra priimtinas.

UŽ KNYGNEŠIUS PAMALDOS

Už knygnešius ir spaudos dar- buotojus pamaldos buvo atlaiky- tos Chicagoje gegužės 9 d. Šv. Kryžiaus bažnyčioje. Nors iš ank- sto buvo sutarta iškilmingoms pamaldoms tikslus laikas, bet tuo laiku bažnyčioje buvo ir jauni- mui procesija.

Pamokslą sakydamas kun. Ba- rauskas pažymėjo ir pabrėžė, kad kovotume dėl lietuviškos katali- kiškos spaudos ir palaikytume lietuvišką katalikišką spaudą.

GYDYTOJAI

Tel.: HEMlock 4-5815
Dr. Ant. Narbutas
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS

6757 So. Western Ave.
Prima: pirmadieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais nuo 6 val. 30 min. iki 8 val. 30 min.
Antradieniais: nuo 10 iki 12 v. ryto. Šeštadieniais: nuo 2 iki 4 val. popiet.

Tel.: OLYmpic 2-4276
Dr. P. Atkočiūnas
DANTISTAS

1446 So. 49th Court, Cicero
VAL.: antradien., ketv. 10—12, 2—6, 7—9 p. p.
Penktadieniais: 3—6, 7—9 p. p.
3147 So. Halsted St., Chicago
VAL.: pirmadien., trečiadien., šeštadieni., 3—8 p. p. penktadieni., 10—12 ryto

Tel.: RE 7-7868
Dr. S. Biežis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas — 3148 West 63rd Street CHICAGO, ILL.
Ofiso telefonas: PERSpect 8-1717
Valandos: po pietų 1—3; vak. 7—8, tiksliai antradieniais ir penktadieni-iais.
Trečiadieniais ir sekmadieniais ofi- sas uždarytas.
BUTAS: 3241 W. 66th PLACE
Tel.: RE 7-7868

Kabineto Tel.: LAfayette 3-1707
Buto: FILLmore 3-8614 (Maywood)
Dr. S. Geštautas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Širdies, vidaus ir vaikų ligos
4055 So. Archer Avenue
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 ir 6—8 p. p. kasdien išskyrus trečiadieni ir sekmadieni.
Dr. Aldona A. Juška
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ

PRITAIKO AKINIUS
Val.: 9—12 ir 7—9 v. v., pagal susi- tarimą, išskyrus trečiadienius
2422 West Marquette Rd. Chicago

Dr. J. Vidžiūnas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

26 South Cicero Avenue
Val.: 6—9 v. v., šeštadien. 2—4 val. p. p.
Telefonas kabineto:
Austin 7-4748. Bishop 2-2670
Butas: 1445 South 49th Ave.
Tel.: Olimpic 2-4006

Vaistinė
Pr. A. Simkus
SAVININKAS

3301 South Halsted Street
Tel.: VIRginia 9080 ir 9081
Didelis pasirinkimas įvairių kosmeti- kos dalykų ir malonus patarnavimas pašto savininko Pr. Simkaus.
Lietuviai perka pas lietuvi!

REMKIME TUOS — KURIE SKELBIASI "LAISVOJE LIETUVOJE"

IMPERFECT IN ORIGINAL